

ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี

นิภาพร รัตนปริยานุช

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารทั่วไป

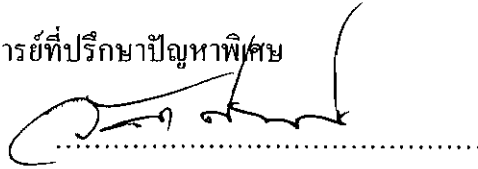
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

ธันวาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

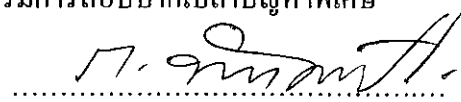
อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษและคณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ ได้พิจารณา
ปัญหาพิเศษของ นิภาพร รัตนปริยานุช ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

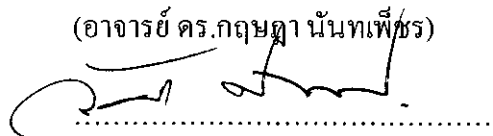

(อาจารย์ ดร.วัลลก ศัพทพันธุ์)

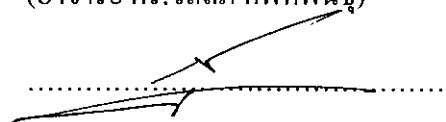
คณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ

 ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.กฤษฎา นันทเพ็ชร)

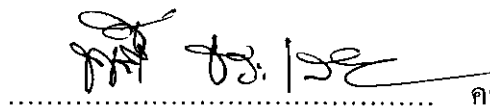
 กรรมการ

(อาจารย์ ดร.วัลลก ศัพทพันธุ์)

 กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์ ดร.กิจจุเชต ไกรวาส)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพา

 คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนีย์ ธารเสนา)

วันที่ 25 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาปัญหาพิเศษเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ก็ด้วยความกรุณาจากหลาย ๆ ท่าน ที่ได้อนุเคราะห์ช่วยเหลือแนะนำและให้คำปรึกษา ขอขอบคุณ ดร.วัลลภ ศัพท์พันธุ์ ที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และข้อคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับงานวิจัย รวมทั้งได้กรุณาแก้ไขข้อบกพร่องของการวิจัย เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ด้านเนื้อหามากที่สุด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ นายยุทธนา สุภาภรณ์ นายกเทศมนตรีตำบลเสมีด ที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เกี่ยวกับข้อมูลของเทศบาลตำบลเสมีด ขอขอบคุณคณะผู้บริหารเทศบาลตำบลเสมีด กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน และประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ที่ได้กรุณาร่วมมือตอบแบบสอบถาม และรวบรวมข้อมูลจนครบถ้วนสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

สุดท้ายนี้คุณค่าและประโยชน์จากการศึกษานี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่บิดา มารดา ที่เคารพอย่างสูงและครอบครัวที่ให้อำนาจใจ และสนับสนุนการศึกษาด้วยดีตลอดมา ตลอดจนเพื่อนร่วมรุ่นและผู้มีคุณูปการทุกท่าน ที่ทำให้ผลงานการศึกษานี้ สำเร็จลงได้ด้วยดี

นิภาพร รัตนปริยานุช

54930568: สาขาวิชา: การบริหารทั่วไป; ปร.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: ความต้องการ/ การพัฒนาชุมชน/ ประชาชน/ เขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี

นิภาพร รัตนปริยานุช: ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาล
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี (PUBLIC NEEDS FOR COMMUNITY DEVELOPMENT IN
SAMED MUNICIPALITY, AMPHUR MUANG, CHON BURI) อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษ:
วัลลภ ศัพท์พันธุ์, ปร.ค. 98 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

การวิจัยเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด
อำเภอเมืองชลบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชน
ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาชุมชน
ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จำแนกตามเพศ รายได้ อายุ การศึกษา
และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด จำนวน
375 คน โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลเสม็ด
อำเภอเมืองชลบุรี จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการเมืองและการบริหาร ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการจัดระเบียบชุมชน ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต
ด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและด้านการพัฒนา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวน
ทางเดียว One-way ANOVA และการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD

ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด
อำเภอเมืองชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนา
สาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม
และด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเมืองและการบริหาร
ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาล
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชน
ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี ไม่แตกต่างกัน แต่ในขณะที่ประชาชน
ที่มีเพศ รายได้ อายุ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนของ
ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

54930568: MAJOR: GENERAL ADMINISTRATION; M.P.A.

(GENERAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: NEEDS/ COMMUNITY DEVELOPMENT/ SAMED MUNICIPALITY
AMPHUR MUANG, CHON BURI PROVINCE

NIPAPORN RATTANAPARIYANUCH: PUBLIC NEEDS FOR COMMUNITY
DEVELOPMENT IN SAMED MUNICIPALITY, AMPHUR MUANG, CHON BURI
PROVINCE. ADVISOR: VALLOP SUPPAN, Ph.D. 98 P. 2013.

The purpose of this study was to investigate public needs for community development in Samed Municipality, Amphur Muang, Chon Buri Province and to compare the needs for community development as classified by the subject's gender, income, age, educational level, length of residency in the area. The subjects were 375 people living in Samed Municipality. The instrument used to collect the data was a questionnaire. It surveyed the public needs in 8 aspects, including politics and administration, basic infrastructure development, social development, management of public order, public health development and promotion of life quality, economic development, development of education, religion, arts and culture, nature, and environment. A 5-point scale was used in the questionnaire. The test statistics used to analyze the data included percentage, means, and standard deviation. For referential statistics, t-test, One-way ANOVA and LSD were used to analyze the collected data.

The results of the study indicated that the level of needs for community development was found at a high level. Specifically, the aspect of public health development and promotion of life quality was rated the highest, followed by the development of education, religion, arts and culture, and economic development, respectively. The need for politics and administration development was rated the lowest. In addition, based on the comparison, it was shown that there was no statistically significant difference in the needs for community development in Samed Municipality among the subjects with different educational level. Finally, there were statistically significant differences in the needs for community development among the subjects with different gender, income, age, and length of residency at a significant level of 0.05.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของประชาชนในการพัฒนาชุมชน.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	17
บริบทของเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
เกณฑ์การแปลผล.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	43
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม.....	43
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาชุมชนของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี.....	46
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน.....	62
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี.....	70
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	72
สรุปผลการวิจัย.....	72
อภิปรายผล.....	74
ข้อเสนอแนะ.....	83
บรรณานุกรม.....	86
ภาคผนวก.....	90
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	98

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลทางการศึกษา.....	25
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด.....	40
3	จำนวน ร้อยละของประชากร จำแนกตามเพศ.....	43
4	จำนวน ร้อยละของประชากร จำแนกตามรายได้.....	44
5	จำนวน ร้อยละของประชากร จำแนกตามอายุ.....	44
6	จำนวน ร้อยละของประชากร จำแนกตามระดับการศึกษา.....	45
7	จำนวน ร้อยละของประชากร จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่.....	45
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการในการพัฒนาชุมชนของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกเป็น รายด้านและรวมทุกด้าน.....	46
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการเมืองและการบริหาร.....	47
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐาน.....	49
11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาสังคม.....	51
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการจัดระเบียบชุมชน.....	53
13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและ ส่งเสริมคุณภาพชีวิต.....	55
14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ.....	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม..... 59
16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม..... 61
17	การเปรียบเทียบความแตกต่าง ความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาล ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ..... 62
18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการในการพัฒนาชุมชน เขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้..... 63
19	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ความต้องการในการพัฒนาชุมชน เขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้..... 63
20	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความต้องการในการพัฒนาชุมชน เขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้..... 64
21	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการในการพัฒนาชุมชน เขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ..... 65
22	วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ความต้องการในการพัฒนาชุมชน เขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ..... 65
23	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาล ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ..... 66
24	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการในการพัฒนาชุมชน เขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามการศึกษา..... 67
25	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ความต้องการในการพัฒนาชุมชน เขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามการศึกษา..... 67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
26	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการในการพัฒนาชุมชน เขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลา ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่.....	68
27	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ความต้องการในการพัฒนาชุมชน เขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลา ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่.....	68
28	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความต้องการในการพัฒนาชุมชน เขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลา ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่.....	69
29	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	70
30	ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาชุมชนของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี.....	71

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 แผนที่เทศบาลตำบลเสม็ด.....	23
3 ตารางประจำเทศบาลตำบลเสม็ด.....	24
4 โครงสร้างส่วนราชการเทศบาลตำบลเสม็ด.....	27

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ระบบการเมืองการปกครองของไทยได้พัฒนาการมาเป็นลำดับ นับตั้งแต่ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 โดยแบ่งการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วน คือ ระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค และระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พุทธศักราช 2534 มาตรา 4) การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินใช้หลัก 3 ประการ คือ หลักรวมอำนาจการปกครอง (Centralization) ใช้การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง โดยมอบอำนาจการปกครองไว้แก่ราชการบริหารส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม บริหารกิจการบ้านเมือง อำนาจวินิจฉัย สั่งการต่าง ๆ อำนาจทางทหาร ตำรวจ ขึ้นอยู่กับส่วนกลาง หลักการแบ่งอำนาจการปกครอง (Deconcentration) ใช้การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค กล่าวคือ เป็นการมอบอำนาจ วินิจฉัยเพียงบางส่วนให้แก่ข้าราชการเจ้าหน้าที่ หรือผู้แทนของรัฐที่ถูกส่งไปปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาค ปฏิบัติงานแทนส่วนกลาง หลักการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) ใช้การจัดระเบียบการบริหารท้องถิ่น กล่าวคือ เป็นการจัดรูปแบบการปกครองโดยให้อิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเอง มีความเป็นอิสระ (Autonomy) ตามบทบัญญัติของกฎหมายมีลักษณะเป็นนิติบุคคลสามารถกระทำนิติกรรมสัญญาได้ตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด คณะผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น ต้องมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนเป็นหลักสำคัญ ส่วนการแต่งตั้งกระทำได้เฉพาะกรณีที่ยำเป็นตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นองค์กรที่มีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง ดังที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน พุทธศักราช 2550 ซึ่งได้ประกาศเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2550 (มาตรา 281-290) ที่ได้กล่าวไว้ว่า รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาในพื้นที่ และได้กำหนดให้ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีวิธีการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมดังกล่าวด้วย โดยมาตรา 87 ได้กำหนดแนวนโยบายการมีส่วนร่วม

ของประชาชน ดังนี้

1. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลายหรือรูปแบบอื่น
4. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมืองและจัดให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง เพื่อช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมสาธารณะของชุมชน รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบให้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่
5. ส่งเสริมและให้การศึกษแก่ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริตและเที่ยงธรรม การมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรานี้ ต้องคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน

ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ด้านโครงสร้างพื้นฐาน งานส่งเสริมคุณภาพชีวิต การจัดระเบียบชุมชนและสังคม การรักษาความสงบเรียบร้อย การวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว การบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จนถึงด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงมีผลทำให้บทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก และมีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นด้วย

เทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แบ่งลักษณะของเทศบาลออกเป็น 3 ประเภท คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร เทศบาลจึงเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการบริหารจัดการชุมชนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สงบสุข เป็นระเบียบเรียบร้อย (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539, หน้า 215) เทศบาลถือเป็นองค์กรที่มีความสำคัญและใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เพราะเทศบาลเปรียบเสมือนสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ได้รู้จักการปกครองตนเอง โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกในความสำคัญ

ของท้องถิ่นตนเอง ให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหา อุปสรรคและช่วยกันแก้ปัญหาท้องถิ่นของตนเอง เพื่อให้สอดคล้องและตรงตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด

เทศบาลตำบลเสม็ด (2556) ประวัติความเป็นมาเทศบาลตำบลเสม็ดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย 8 หมู่บ้านพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าชายเลนที่ถูกถมไปด้วยต้นไม้ขนานชนิด แต่ที่มีมากที่สุด คือ ต้นเสม็ด ตำบลนี้จึงได้ชื่อว่า “ตำบลเสม็ด” ตามชื่อของต้นไม้ที่ขึ้นอยู่มากมายในแถบนี้ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและประมง ต่อมาได้มีการปรับปรุงพื้นที่เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย ส่วนราชการถนนหนทางและอื่น ๆ ทำให้ปัจจุบันต้นเสม็ดเหลือน้อยลงมาก แต่ตำบลนี้ก็ยังคงได้ชื่อว่าตำบลเสม็ดจนถึงปัจจุบัน ดังนั้น เทศบาลตำบลเสม็ด จึงมีชื่อเรียกตามตำบลเสม็ด จุดเด่นของพื้นที่ คือ อยู่ในเขตชุมชนเมือง ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองชลบุรีและศาลากลางจังหวัดชลบุรีประมาณ 5 กิโลเมตร เป็นเขตต่อเนื่องของการพัฒนาทั้งด้าน โครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ และการศึกษาเป็นที่ตั้งของสถานที่ราชการ ระดับภูมิภาคและท้องถิ่นหลายแห่ง มีห้างสรรพสินค้าที่ทันสมัย อยู่ติดถนนสุขุมวิทที่เป็นถนนสายหลักของภาคตะวันออก และอยู่ใกล้สถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดชลบุรี และของภาคตะวันออก ส่วนปัญหาในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสม็ดพบว่า มีประชาชนในเขตเทศบาลที่มีความเดือดร้อน ไม่ได้รับการแก้ปัญหา เช่น ปัญหาขยะพืด ปัญหาการจราจรติดขัด จึงส่งผลทำให้การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสม็ดไม่ตรงต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

เทศบาลตำบลเสม็ด (2556) นโยบายการบริหารงานในปัจจุบันสถานการณ์การพัฒนาของเทศบาลตำบลเสม็ด ตามนโยบายการพัฒนาของผู้บริหารแบ่งออกเป็น 8 ด้าน ดังนี้ ด้านการเมืองและการบริหาร ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาระดับสังคม ด้านการจัดระเบียบชุมชน ด้านนโยบายการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากความสำคัญของการพัฒนาท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เพื่อทราบความต้องการในด้านต่าง ๆ ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด เพื่อประโยชน์ต่อการวิเคราะห์หาแนวทางการบริหารงานของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสม็ด ให้สอดคล้องและตรงตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและเกิดการพัฒนายั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ รายได้ อายุ การศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน
5. ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี และการเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ รายได้ อายุ การศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

- 1.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ รายได้ อายุ การศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่
- 1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการในการพัฒนาท้องถิ่นใน 8 ด้าน คือ ด้านการเมือง และการบริหาร ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการจัดระเบียบชุมชน

ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. ขอบเขตด้านประชากร

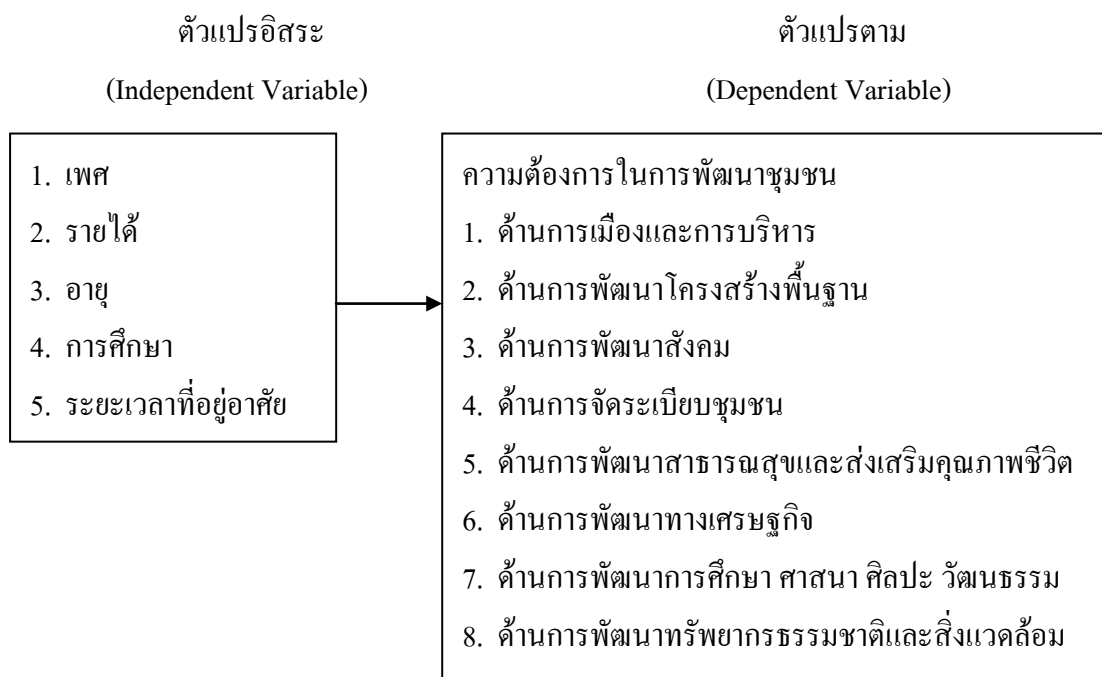
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำนวน 14,081 ครัวเรือน (เทศบาลตำบลเสม็ด, 2557)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ ได้เริ่มดำเนินการในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2556 รวมระยะเวลาในการศึกษาทั้งสิ้น 5 เดือน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาความต้องการในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเทคนิคการวิเคราะห์การพัฒนาท้องถิ่นเชิงยุทธศาสตร์ และแนวทางพัฒนา พ.ศ. 2555-2558 ของเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มากำหนดตัวแปรตาม และประยุกต์ใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้ (เทศบาลตำบลเสม็ด, 2554, หน้า 21-22)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความต้องการ หมายถึง การที่ประชาชนมีความประสงค์ที่จะให้เทศบาลตำบลเสมีดพัฒนาท้องถิ่นใน 8 ด้าน คือ ด้านการเมืองและการบริหาร ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการจัดระเบียบชุมชน ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ด้านพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง เทศบาลตำบลเสมีด มีการวิเคราะห์ศักยภาพในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาล โดยมีการประเมินสถานภาพการพัฒนาท้องถิ่นการกำหนดวิสัยทัศน์ การพัฒนาท้องถิ่น การกำหนดพันธกิจในการพัฒนาท้องถิ่น การกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา และการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่น

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ความต้องการในการพัฒนาชุมชน หมายถึง เทศบาลตำบลเสมีดได้พัฒนาท้องถิ่นตามความต้องการของประชาชนและชุมชนในเขตเทศบาล ด้านการเมืองและการบริหาร ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการจัดระเบียบชุมชน ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านพัฒนาทางเศรษฐกิจ ด้านพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านการเมืองและการบริหาร หมายถึง ชุมชนและประชาชนในเทศบาลตำบลเสมีดมีความต้องการให้เทศบาลส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมทางการบริหารและการเมืองของชุมชน และภาคประชาสังคม ส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อนขององค์กรชุมชนและคณะกรรมการชุมชน ที่ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยชุมชนและเพื่อชุมชน

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง ชุมชนและประชาชนในเทศบาลตำบลเสมีดมีความต้องการให้เทศบาลพัฒนา ปรับปรุง และบำรุงรักษาถนน สะพาน ทางเท้า ท่อระบายน้ำ ขยายเขตประปาให้ครอบคลุมและขุดลอกคลองให้สะดวกต่อการสัญจร ขยายเขตบริการไฟฟ้าให้ทั่วถึงพร้อมไฟฟ้าสาธารณะ จัดทำผังเมืองรวม และผังเมืองเฉพาะ รวมทั้งต้องการให้พัฒนาระบบจราจร

ด้านการพัฒนาสังคม หมายถึง ชุมชนและประชาชนในเทศบาลตำบลเสมีดมีความต้องการให้เทศบาลส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ชุมชนสร้างชุมชนเทศบาลตำบลเสมีดให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สร้างให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา

ด้านการจัดระเบียบชุมชน หมายถึง ความต้องการให้เทศบาลมีการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และส่งเสริมและให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่และประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมและบรรเทาสาธารณภัย

ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต หมายถึง ชุมชนและประชาชนในเทศบาลตำบลเสมีด มีความต้องการให้เทศบาลส่งเสริมการบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพของประชาชน ควบคุมป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่ออันตราย และดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสงเคราะห์และสวัสดิการเด็ก คนชราและคนพิการ

ด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ หมายถึง ชุมชนและประชาชนในเทศบาลตำบลเสมีด มีความต้องการให้เทศบาลส่งเสริมและพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมกับท้องถิ่น กระตุ้นให้เกิดการสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชน ส่งเสริมกิจกรรมที่สอดคล้องกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม หมายถึง ต้องการให้เทศบาลตำบลเสมีดส่งเสริมและเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ และพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนากระบวนการทางการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ

ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ต้องการให้เทศบาลตำบลเสมีด พัฒนาระบบการองค์กรชุมชน ประชาชนและเยาวชน เพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อม รณรงค์ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ และกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
2. ทำให้ทราบความต้องการที่แตกต่างกันของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
3. ทำให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นให้ตรงกับความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีได้

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี ผู้วิจัยได้ค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของประชาชนในการพัฒนาชุมชน
2. แนวคิดเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่น
3. บริบทของเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของประชาชนในการพัฒนาชุมชน

ความต้องการของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาชุมชน

พัฒนา บุญยรัตพันธุ์ (2549, หน้า 1-2) ได้กล่าวว่า ความต้องการพัฒนาชุมชนไว้ ดังนี้

1. บุคคลแต่ละคนย่อมมีความสำคัญ และมีความเป็นเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนกัน จึงมีสิทธิอันพึงได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม และอย่างบุคคลมีเกียรติในฐานะที่เป็นมนุษย์ปุถุชนคนหนึ่ง
2. บุคคลแต่ละคนย่อมมีสิทธิ และสามารถที่จะกำหนดวิถีการดำรงชีวิตของตนให้เป็นไปในทิศทางที่ตนต้องการ
3. บุคคลแต่ละคนถ้าหากมีโอกาสแล้ว ย่อมมีความสามารถที่จะเรียนรู้ เปลี่ยนแปลงทัศนคติ ประพฤติปฏิบัติและพัฒนาขีดความสามารถให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมสูงขึ้นได้
4. มนุษย์ทุกคนมีพลังในเรื่องความคิดริเริ่ม ความเป็นผู้นำ และความคิดใหม่ ๆ ซึ่งซ่อนเร้นอยู่ และพลังความสามารถเหล่านี้สามารถเจริญเติบโต และนำออกมาใช้ได้ถ้าพลังที่ซ่อนเร้นเหล่านี้ ได้รับการพัฒนา
5. การพัฒนาพลังและขีดความสามารถของชุมชนในทุกด้านเป็นสิ่งพึงปรารถนา และมีความสำคัญยิ่งต่อชีวิตของบุคคล ชุมชน และรัฐ

ชัยวัฒน์ เอื้อประเสริฐ (2549, หน้า 5) ได้กล่าวถึง ความต้องการพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย

1. การพัฒนาชุมชนนั้นให้ความสำคัญ เชื่อมั่นในตัวบุคคลว่าเป็นทรัพยากร (Human Resources) ที่มีความสำคัญที่สุดในความสำเร็จของการดำเนินงานทั้งปวง และเชื่ออย่างแน่วแน่ว่า

มนุษย์ทุกคนมีความสามารถที่จะพัฒนาตัวเองได้ ตามขีดความสามารถทางกายภาพของตน หากโอกาสอำนวยและมีผู้คอยชี้แนะที่ถูกต้อง

2. การพัฒนาชุมชนเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนปรารถนา ต้องการความยุติธรรมที่จะมีชีวิตอยู่ในสังคม (Social Justice) ต้องการอยู่ในสังคมด้วยความสุขกาย สบายใจ (Social Satisfaction) และต้องการอยู่ร่วมในสังคมให้เป็นที่ยอมรับของสังคมด้วย (Social Acceptability)

ทงศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ (2548, หน้า 6) ได้กล่าวถึง ความต้องการพัฒนาชุมชน ดังนี้

1. มนุษย์ทุกคนมีพลังในเรื่องความคิดริเริ่ม และความเป็นผู้นำซ่อนเร้นอยู่ในตัว พลังเหล่านี้สามารถเจริญเติบโต และนำออกมาใช้ได้ ถ้าได้รับการพัฒนา

2. บุคคลและคนถ้าหากมีโอกาสแล้ว ย่อมมีความสามารถที่จะเรียนรู้ เปลี่ยนแปลงทัศนคติ ประพฤติปฏิบัติและพัฒนาขีดความสามารถให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมสูงขึ้นได้

3. บุคคลแต่ละคนย่อมมีความสำคัญและมีความเป็นเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนกัน จึงมีสิทธิอันพึงได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรมอย่างบุคคลมีเกียรติในฐานะที่เป็นมนุษย์ปุถุชนผู้หนึ่ง

4. บุคคลแต่ละคนย่อมมีสิทธิ และสามารถที่จะกำหนดวิถีการดำรงชีวิตของตนไปในทิศทางที่ตนต้องการ

5. การพัฒนาพลังและขีดความสามารถของคนในชุมชนทุกด้าน เป็นสิ่งที่พึงปรารถนา และมีความสำคัญยิ่งต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนทุกคนและชุมชนโดยรวม

กรมการพัฒนาชุมชน (2548) ได้กล่าวสรุป ประชาชนมีความต้องการต่อการพัฒนาชุมชน เพราะมีความเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีเกียรติและศักดิ์ศรีในความเป็นคน มนุษย์ทุกคนมีความสามารถ หรือมีศักยภาพ ความสามารถของมนุษย์สามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาส

จากการศึกษาความต้องการของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาชุมชนสรุปได้ว่า การพัฒนาชุมชนต้องสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ต้องเป็นโครงการ เอนกประสงค์ที่ช่วยแก้ปัญหาได้หลายด้าน ต้องเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปพร้อม ๆ กับการดำเนินงาน ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ต้องแสวงหาและพัฒนาให้เกิดผู้นำในท้องถิ่น ต้องยอมรับให้โอกาสสตรี และเยาวชนมีส่วนร่วมในโครงการ รัฐต้องเตรียมจัดบริการให้การสนับสนุน และต้องวางแผนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพทุกระดับ สนับสนุนให้องค์กรเอกชน อาสาสมัครต่าง ๆ เข้ามีส่วนร่วม ต้องมีการวางแผนให้เกิดความเจริญแก่ชุมชนที่สอดคล้องกับความเจริญในระดับชาติ

ความหมายของการพัฒนา

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2548, หน้า 18) การพัฒนา หมายถึง การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อาจวัดคุณภาพชีวิตได้หลายแบบ เช่น ทางการศึกษา การเมืองเศรษฐกิจ อนามัย หรือทางใจ

มีสิ่งเหล่านี้สูงขึ้นหรือมากขึ้นก็ถือว่าการพัฒนาสูงขึ้น

สนธยา พลศรี (2547, หน้า 5) การพัฒนา หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ดีขึ้น ทั้งทางด้านคุณภาพ ปริมาณ และสิ่งแวดล้อม ด้วยการวางแผนโครงการและดำเนินงาน โดยมนุษย์ เพื่อประโยชน์แก่ตัวของมนุษย์เอง

จากความหมายของการพัฒนา สรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง การที่คนในชุมชนและสังคมโดยส่วนรวมได้ร่วมกันดำเนินกิจกรรมเพื่อปรับปรุงความรู้ความสามารถของตนเองและร่วมกันเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตของตนเอง ชุมชนและสังคมให้ดีขึ้น ซึ่งการพัฒนาเป็นเสมือนกลวิธีที่ทำให้เกิดผลที่ต้องการ กล่าวคือ คุณภาพชีวิต ชุมชน และสังคมที่ดีขึ้น

ลักษณะของการพัฒนา

ลักษณะการพัฒนามีหลายประการ ดังต่อไปนี้ (สนธยา พลศรี, 2547, หน้า 5-6)

1. เป็นการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เช่น ด้านคุณภาพชีวิต ปริมาณ และสิ่งแวดล้อมของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ดีขึ้นหรือให้มีความเหมาะสม อันเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้าน ไม่ใช่เปลี่ยนแปลงในด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียวเท่านั้น หรืออาจจะเรียกได้ว่าต้องการเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ
2. มีลักษณะเป็นกระบวนการ คือ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามลำดับขั้นตอนและอย่างต่อเนื่องกัน โดยแต่ละขั้นตอนมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเป็นลำดับ ไม่สามารถข้ามขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งได้
3. มีลักษณะเป็นพลวัต คือ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาไม่หยุดนิ่ง แต่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยไม่มีการเตรียมการไว้ล่วงหน้า
4. เป็นแผนและโครงการ คือ เกิดขึ้นจากการเตรียมการไว้ล่วงหน้าว่าจะเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยไม่มีการเตรียมการไว้ล่วงหน้า
5. เป็นวิธีการพัฒนาเป็นมรรควิธี หรือกลวิธีที่นำมาใช้ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เช่น การพัฒนาสังคม การพัฒนาชนบท การพัฒนาเมือง การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาชุมชน ต่างก็เป็นวิธีการพัฒนาแบบหนึ่งที่มีลักษณะเฉพาะเป็นของตัวเอง
6. เป็นปฏิบัติการ คือ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ไม่เป็นเพียงแนวความคิด หรือเป็นเพียงรายละเอียดของแผนและโครงการเท่านั้น เพราะการพัฒนาเป็นวิธีการที่ต้องนำมาใช้ปฏิบัติจริง จะเกิดผลตามที่ต้องการ
7. เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์ เพื่อประโยชน์ของมนุษย์ เพราะมนุษย์เป็นสัตว์โลกประเภทเดียวที่สามารถจัดทำแผน โครงการ และคิดค้นวิธีการพัฒนาตนเองและสิ่งต่าง ๆ ได้การเปลี่ยนแปลงใดก็ตามถ้าไม่ได้เกิดจากการกระทำของมนุษย์แล้ว จะไม่ใช่การพัฒนา

แม้ว่าจะมีลักษณะอื่น ๆ เหมือนกับการพัฒนาก็ตาม

8. ผลที่เกิดขึ้นมีความเหมาะสมหรือพึงพอใจ ทำให้มนุษย์และสังคมมีความสุข เพราะการพัฒนาเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ และการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมของมนุษย์นั่นเอง

9. มีเกณฑ์หรือเครื่องชี้วัด คือ สามารถบอกได้ว่าลักษณะที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นการพัฒนาหรือไม่ ซึ่งอาจดำเนินการได้หลายวิธี เช่น เปรียบเทียบกับสภาพเดิมก่อนที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลง กำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการชี้วัดในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านคุณภาพ ปริมาณ สิ่งแวดล้อม ความคงทนถาวร การประเมินผลจากผู้ที่เกี่ยวข้องว่ามีความเหมาะสมหรือพึงพอใจหรือไม่ และระดับใด เป็นต้น

10. สามารถเปลี่ยนแปลงได้ การพัฒนานอกจากจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อมนุษย์ สังคม และสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์แล้ว รูปแบบ กระบวนการ และวิธีการพัฒนาเองก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากมนุษย์และสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลของการพัฒนา จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกระบวนการพัฒนาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นด้วยการพัฒนาใหม่ ๆ จึงเกิดขึ้นอยู่เสมอ

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนามี 4 แนวทางใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ แนวทางการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการปกครอง และด้านการเมือง (นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์, 2550, หน้า 9-10)

1. การพัฒนาเศรษฐกิจ มีจุดมุ่งหมายในการสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจ การพัฒนาเศรษฐกิจ มักเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับภาคเกษตรกรรม หรือภาคอุตสาหกรรม

1.1 การพัฒนาภาคเกษตรกรรม มีจุดมุ่งหมายที่การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร

1.2 การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม เป็นความเพียรพยายามที่จะส่งเสริมการอุตสาหกรรม โดยการใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากแหล่งพลังงานที่ไม่มีชีวิต สำหรับการผลิตทางเศรษฐกิจ การจัดองค์กร การขนส่ง การติดต่อสื่อสาร เป็นต้น

2. การพัฒนาสังคม เป้าหมายทางการพัฒนาสังคมที่สำคัญ คือ การรู้หนังสือของประชาชน และการให้สวัสดิการสังคมแก่ประชาชน

2.1 การรู้หนังสือ มุ่งให้ประชาชนอ่านออกเขียนได้ เพื่อชักนำประชาชนไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในชีวิตความเป็นอยู่และในสังคมของเขา เช่น การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หน้าที่การงานดีขึ้น เป็นต้น

2.2 สวัสดิการสังคม มุ่งแก้ปัญหาสังคมและเตรียมการสำหรับสังคมอุตสาหกรรมใหม่ เช่น การจัดทำโครงการเกี่ยวกับสุขภาพ การศึกษา ความต้องการทางร่างกายสำหรับเด็ก

การใช้เวลาว่าง การประกันสังคมสำหรับผู้ว่างงาน ฯลฯ

3. การพัฒนาการปกครอง โครงสร้าง กระบวนการ และระบบการปกครองหรือการบริหารประเทศ จะต้องได้รับการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมสอดคล้องและเอื้ออำนวยให้การพัฒนา และกลวิธีในการดำเนินการพัฒนามีประสิทธิภาพสูงสุด ตลอดจนบรรลุผลตามเป้าหมายอย่างรวดเร็วด้วย ซึ่งไม่เพียงแต่จะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงที่ระบบเท่านั้น ผู้ทำงานในระบบการปกครองจะต้องแปรเปลี่ยนที่ระบบเท่านั้น ผู้ทำงานในระบบการปกครองจะต้องแปรเปลี่ยนทัศนคติในการทำงานของตนให้สอดคล้องอีกด้วย ให้เป็นระบบการปกครองที่ดี คือ ปกครองโดยกฎหมาย เคารพสิทธิเสรีภาพต่อสาธารณะชน ประชาชนมีส่วนร่วมการทำงานที่มีจริยธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้

4. การพัฒนาการเมือง การเป็นพลเมืองดี การเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมจะต้องมีสติสำนึกรับผิดชอบต่อความอยู่รอดของบ้านเมืองด้วย กล่าวคือ จะต้องมียุติธรรมและส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการสร้างชาติ สร้างอุดมการณ์ชาติ ตลอดจนการปกครองและพัฒนาประเทศ เพราะการพัฒนาประเทศเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าหากประชาชนไม่สนใจ ไม่มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องด้วยการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นให้ประชาชนมีบทบาทมีส่วนร่วมและมีโอกาสในการตัดสินใจกำหนดชะตาชีวิตของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยจึงเกิดขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2548, หน้า 3) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. การพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงตามแผนหรือการเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทาง (Planned or Directed Change) นั่นคือ การพัฒนามิได้เป็นเรื่องธรรมชาติหากเป็นความพยายามของมนุษย์ พยายามที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น โดยกำหนดทิศทางหรือรายละเอียดเอาไว้ล่วงหน้าว่าจะพัฒนาอะไร พัฒนาอย่างไร ความสำเร็จอย่างไร ใครจะเป็นผู้พัฒนา และถูกพัฒนา

2. เป้าหมายสุดขั้วของการพัฒนาอยู่ที่คน คนเป็นทั้งผู้ถูกพัฒนาและผู้รับผลของการพัฒนา มองคนเป็นกลุ่ม หรืออยู่ในกลุ่ม ดังนั้น การพัฒนาคนจึงรวมถึงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การเมืองสังคม และวัฒนธรรม

3. เป้าหมายของการพัฒนาคน กลุ่มคน หรือสังคม คือ ความอยู่ดีกินดีด้านต่าง ๆ หรือสภาพสังคมที่ดี ซึ่งรวมถึงสภาพทางเศรษฐกิจและการเมืองด้วย

ทฤษฎีศักยภาพการพัฒนาและการแพร่กระจาย (Development Potential Diffusion Theory)

ทฤษฎีศักยภาพการพัฒนาและการแพร่กระจาย (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2548, หน้า 17-18) ประกอบด้วยปัจจัย 6 ประการ คือ

1. ทรัพยากรธรรมชาติทำให้เกิดการพัฒนา (Natural Resource) เมื่อมีทรัพยากร เช่น น้ำมัน ทองคำ หรือเพชร แล้วสิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดทรัพย์สินเงินทอง สามารถจะนำไปใช้จ่ายยกระดับคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้นได้ ยังมีทรัพยากรธรรมชาติมีค่าจำนวนมาก ก็ยิ่งทำให้ระดับการพัฒนาสูงมากขึ้นไปอีก

2. ทรัพยากรมนุษย์ ทำให้เกิดการพัฒนา (Human Resource) โดยเฉพาะมนุษย์ในวัยแรงงานก่อให้เกิดปัจจัยผล คือ การพัฒนายังมีคนในวัยแรงงานมากเท่าใด ก็ยิ่งทำให้ระดับการพัฒนาสูงมากขึ้นเพียงนั้น เหตุผล ก็คือ คนวัยแรงงานที่สามารถใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตได้ เช่น เพิ่มการศึกษา ทำให้สุขภาพอนามัยแข็งแรง จิตใจมั่นคงเข้มแข็ง เป็นต้น ปัจจัยนี้จึงเป็นเหตุให้เกิดการพัฒนาได้

3. องค์กรสังคม ทำให้เกิดการพัฒนา (Social Organization) ในที่นี้ หมายถึง องค์กรสังคมนานาชาติ โดยที่องค์กรสังคมนานาชาติจะช่วยทำให้เกิดพลังงานในการทำงานได้ใหญ่ขึ้นและมากขึ้น เพราะเป็นการรวมกำลังแรงงานกับงานใหญ่ ๆ ที่ทำคนเดียวไม่ได้ องค์กรก็สามารถทำได้ ทำได้มาก และทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะได้ร่วมช่วยกันคิด ช่วยกันพิจารณา จึงมีความรอบคอบไม่บกพร่องหรือบกพร่องน้อย จึงเป็นเหตุให้เกิดการพัฒนาได้อีกทางหนึ่ง

4. ภาวะผู้นำ ทำให้เกิดการพัฒนา (Leadership) หรือจำนวนผู้นำประเภทต่าง ๆ ยิ่งมากเท่าใด ก็ยิ่งทำให้การพัฒนามีระดับสูงมากขึ้นเพียงนั้น ทั้งนี้ก็เพราะผู้นำมักจะเป็นคนที่มีคุณภาพการทำงานของผู้นาจึงพลอยมีคุณภาพหรือประสิทธิภาพไปด้วย หรือไม่ เช่นนั้น ผู้นำจะสามารถรวมคนได้เป็นจำนวนมาก กลายเป็นกลุ่มคนเป็นจำนวนมาก จึงทำงานใหญ่หรืองานปริมาณมากได้ นอกจากนั้น ด้วยบารมีของผู้นำ ทำให้คนที่มารวมตัวกันทำงาน ทำงานอย่างทุ่มเทเพื่อผู้นำจึงทำให้เกิดผลดีแก่การพัฒนา

5. การติดต่อ ทำให้เกิดการพัฒนา (Contact) การติดต่อ หมายถึง การติดต่อระหว่างชุมชนระหว่างเมือง หรือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะชุมชนเมือง ประเทศที่ด้อยพัฒนาจะได้ประโยชน์จากชุมชนเมือง ประเทศที่พัฒนาแล้ว หรือเจริญกว่า ทั้งนี้เพราะ การติดต่อเช่นนั้น ทำให้เกิดการถ่ายทอด เรียนรู้ รับเอาความรู้ ความชำนาญ สินค้า เทคโนโลยีจากสังคมเจริญมาใช้หรือมาผลิตเครื่องมือ เครื่องใช้ สินค้าขึ้นมาในสังคมด้อยพัฒนา ทำให้สังคมด้อยพัฒนา มีความเจริญก้าวหน้า

ตามไปด้วย

6. การฝึกอบรม ทำให้เกิดการพัฒนา (Training) หากมองการฝึกอบรมว่าเป็นการศึกษา (Education) ก็ย่อมจะเห็นความสำคัญได้ชัดเจนในการทำให้เกิดการพัฒนา เพราะทำให้ความรู้ ความชำนาญด้านต่าง ๆ ของคนสูงขึ้น การพัฒนาย่อมจะสูงตามไปด้วย การศึกษาย่อมจะทำให้ รู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ทรัพยากรมนุษย์ที่ดี การศึกษาย่อมเป็นทรัพยากร ที่มีคุณภาพ องค์การสังคมที่มีคนมีคุณภาพเป็นสมาชิกก็ย่อมมีคุณภาพไปด้วย ผู้นำที่มีการศึกษาย่อมมีคุณภาพดียิ่งขึ้น การติดต่อที่เฉลียวฉลาดเกิดจากการศึกษา ย่อมก่อผลประโยชน์ ด้านการศึกษาพัฒนาการ การฝึกอบรมจึงช่วยให้เกิดการพัฒนาคด้วย

หลักการพัฒนาชุมชน

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2550, หน้า 24-28) ได้เสนอหลักในการพัฒนาชุมชน ดังนี้

1. หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน หลักการดำเนินงานพัฒนาชุมชนที่สำคัญยิ่ง ก็คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างจริงจังและจริงใจ ทั้งนี้ ด้วยการเปิดโอกาสให้มีการศึกษา การร่วมกันพิจารณาและการตกลงใจร่วมกันในการแก้ไขปัญหา หรือการวางโครงการต่าง ๆ ที่จะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมก็เพื่อเป็นการให้ ประชาชนได้มีสิทธิ และเสมอภาคกันในอันที่จะมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในสังคมประชาชน จะมีโอกาสร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบ

2. หลักการแสวงหาผู้นำ ในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนนั้น เน้นเรื่องการค้นหาผู้นำและ พัฒนาคุณลักษณะของผู้นำให้เกิดขึ้นในชุมชน เพราะจุดหมายสุดท้ายของการพัฒนาชุมชนนั้นคือ การให้ประชาชนพึ่งตนเองได้ การช่วยเหลือพัฒนาโดยจะต้องเป็นการช่วยเพื่อให้ประชาชน สามารถช่วยตัวเองได้ ดังนั้น ผู้นำที่มาจากชาวบ้านจึงเป็นเป้าหมายที่จะต้องสร้างขึ้นเพื่อรับผิดชอบ และรับช่วงงานได้ต่อไปและแม้แต่เป็นการปฏิบัติงานแทนหรือเป็นเงาของเจ้าหน้าที่

3. หลักการทำงานกับกลุ่ม วัตถุประสงค์ของการพัฒนาชุมชนนั้น มุ่งสร้างระบบต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในชุมชน ทั้งนี้โดยพยายามสร้างและพัฒนาองค์กรหรือสถาบันต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในชุมชน กลุ่มคนในรูปแบบต่าง ๆ จำเป็นต้องพัฒนาให้มีขึ้น เพื่อเป็นสถาบันของประชาชนเป็นแหล่งกลาง ในการศึกษา การรับแนวความคิดใหม่ ๆ และเป็นแกนนำในทางปฏิบัติการพัฒนาชุมชนทุกชนิด จึงมุ่งไปสู่การทำงานกับกลุ่มเป็นสำคัญ

4. หลักการประสานงาน การพัฒนาชุมชนนั้น โดยตัวมันเองแล้วไม่มีเอกลักษณ์เด่นชัด ของงานแต่ประการใด แต่เป็นเพียงกลวิธีสอดแทรกเข้าไปเข้าไปเสริมในกิจการด้านต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จ อย่างมั่นคงเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ การพัฒนาชุมชนจึงไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จได้โดยลำพังตนเอง ต้องอาศัยความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่เฉพาะในกิจกรรมเพื่อสังคมในด้านต่าง ๆ

5. หลักการสมทบ หลักการนี้เป็นวิธีการดำเนินงานเพื่อแบ่งเบาภาระการเงินของรัฐบาลและเป็นการสนับสนุนให้ประชาชนใช้แรงงานและวัสดุอุปกรณ์ในชุมชน เพื่อประโยชน์ของชุมชนอย่างเต็มที่ โดยการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ในชุมชนนั้น ประชาชนได้รับการกระตุ้นให้เกิดความเสียสละเพื่อส่วนรวมด้วยการสละแรงงาน วัสดุอุปกรณ์ของประชาชนเข้าสมทบกับงบประมาณหรือเจ้าหน้าที่ของทางราชการ ด้วยวิธีนี้โครงการต่าง ๆ ของการพัฒนาชุมชน จึงใช้งบประมาณของรัฐแต่น้อย ทำให้งบประมาณอันจำกัดของรัฐสามารถให้บริการแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง

6. หลักการรับผิดชอบร่วมกัน ในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนนั้น ความสำเร็จของงานมิได้อยู่เพียงแต่ให้มีการปฏิบัติงานเสร็จตามโครงการ แต่ยังมีความหมายไกลไปถึงการมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาให้ผลงานนั้น ๆ คงอยู่เพื่อประโยชน์แก่ชุมชนนานเท่านาน ดังนั้น การพัฒนาความรับผิดชอบร่วมกันจึงเป็นการพัฒนาชุมชนที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนรับผิดชอบ เพราะจะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ ซึ่งจะนำไปสู่ความรู้สึกหวงแหนและดูแลรักษาด้วย

7. หลักการขยายผล เนื่องจากการพัฒนาชุมชนนั้นเป็นการพัฒนาในระบบของการทำงานด้านต่าง ๆ ดังนั้น การปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนจึงมีกฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนที่จะสามารถบอกผลที่จะเกิดขึ้นได้มากพอสมควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าสามารถควบคุมปัจจัยเกี่ยวกับคนได้ ดังนั้น ความสำเร็จของงานแต่ละอย่าง ระบบการทำงานจะต้องสามารถเป็นแบบอย่างนำไปปฏิบัติที่อื่นหรืองานอื่นได้ กล่าวโดยสรุปคือ การพัฒนาชุมชนนั้นจะต้องสามารถขยายผลออกไปสู่ชุมชนอื่นได้

8. วิธีดำเนินงานพัฒนาชุมชน

8.1 การให้การศึกษาเป็นการให้การศึกษาภาคชีวิตแก่ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้และเข้าใจถึงสถานการณ์หรือปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต เพื่อให้เกิดทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมใหม่ ๆ ที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนา ตัวอย่างในการให้การศึกษาในทางปฏิบัติกระทำได้หลายวิธี เช่น การประชุมพบปะพูดคุย การแนะนำเรื่องต่าง ๆ การฝึกอบรม การสาธิต การฝึกอาชีพ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

8.2 การจัดตั้งกลุ่มและพัฒนากลุ่ม หรือพัฒนาองค์กรของประชาชนเป็นการสร้างพลังในการตัดสินใจร่วมปฏิบัติและรับผิดชอบในกิจกรรมการพัฒนาชุมชน เป็นการใช้พลังกลุ่มเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาความคิดของกลุ่ม

8.3 การสรรหาและพัฒนาผู้นำของชุมชน ความจำเป็นที่สำคัญในการพัฒนาชุมชนคือ การสรรหาผู้นำ เพื่อให้ประชาชนเป็นตัวของตัวเอง ผู้นำชุมชนจะเป็นผู้ปฏิบัติร่วมกันด้านการบริหารความคิดแทนประชาชน นำความคิดชุมชนแทนเจ้าหน้าที่ของรัฐได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้

เพราะผู้นำในชุมชนมีพื้นเพดั้งเดิม รู้จักชุมชนดีกว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ

8.4 การส่งเจ้าหน้าที่รัฐออกไปปฏิบัติงานกับประชาชน เป็นเพื่อนคู่คิดคอยแนะนำ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างเป็นมิตร นักพัฒนาที่ปฏิบัติงานกับประชาชน จะต้องได้รับการฝึกอบรม ให้เป็นผู้มีความรู้กว้างขวาง สามารถแก้ปัญหาประชาชนได้

8.5 การศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน เพื่อแยกแยะปัญหาและความต้องการของประชาชน ชี้ให้ประชาชนตื่นตัวและตระหนักในปัญหามากขึ้น

8.6 การวางแผนและวางโครงการ วิธีดำเนินงานพัฒนาชุมชนถือว่าการวางแผนและวางโครงการจะกำหนดขอบเขตทิศทางและวิธีแก้ไขปัญหของชุมชน การวางแผนจะเน้นระดับหมู่บ้านและตำบล โดยผู้นำและประชาชนเป็นผู้วางแผนขึ้นตามสภาพปัญหาและความต้องการ ประกอบกับให้สอดคล้องทั้งนโยบายรัฐบาล

8.7 การประสานงาน เป็นการร่วมมือในการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชน มิใช่เป็นงานของรัฐหรือประชาชนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งโดยเฉพาะ เนื่องจากกิจกรรมงานพัฒนาชุมชนมีหลายด้าน จะต้องประสานงานทั้งทางวิชาการ บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ให้เกื้อกูลกัน

การบริหารการพัฒนาชุมชน

การบริหารการพัฒนาท้องถิ่นเป็นการดำเนินการเพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าไปในทิศทางที่กำหนด ซึ่งจะกระทำได้โดยมีการวางแผน มีการกำหนดจุดมุ่งหมาย หรือจุดเน้นของการพัฒนาเพื่อให้ชุมชนหรือสังคมนั้น เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล การบริหารงานพัฒนาชุมชน มีลักษณะเป็นกระบวนการ มีการจัดระบบการทำงาน และมีขั้นตอนดำเนินงาน โครงการตลอดจนการควบคุมการติดตามผลการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนชุมชน สังคม และประเทศชาติเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนและมีคุณภาพ (มยุรี วัดแก้ว, 2549, หน้า 93)

ขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานพัฒนาชุมชน

กระบวนการบริหารการพัฒนาชุมชนไม่ว่าจะเป็นระดับใด หรือหน่วยงานใดก็ตาม มีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้ (มยุรี วัดแก้ว, 2549, หน้า 94)

1. การสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน การพัฒนาก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสภาพหนึ่งไปอีกสภาพหนึ่งที่ดีกว่าเดิม ดังนั้น ในขั้นตอนแรกของการพัฒนาจึงควรสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนเสียก่อนว่าขณะนี้เป็นอย่างไรมีปัญหาอะไรบ้าง มีความจำเป็นหรือต้องการจะเปลี่ยนแปลงในเรื่องใดบ้าง เป็นต้น

2. การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา เป็นการกำหนดขึ้นมาเพื่อจะทำการเปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้เกิดอะไร หรือการเปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้สู่สภาพใด เป็นต้น การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการพัฒนาที่วางไว้นั้น จะต้องเป็นสิ่งที่สามารถทำให้บรรลุผลได้ และสามารถวัดผลได้ด้วยว่าบรรลุเป้าหมายนั้นแล้วหรือไม่

3. การกำหนดนโยบายในการพัฒนา คำว่านโยบายการพัฒนาในที่นี้ หมายถึง หลักการและกลวิธีที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ เกิดขึ้นหลังจากที่ทราบวัตถุประสงค์แล้วว่า จะทำอะไรให้เกิดสิ่งใดต่อจากนั้นจึงถึงขั้นการกำหนดแนวทางที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น

4. การวางแผนพัฒนาโดยกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายของการพัฒนาเป็นหลัก ในการจัดทำแผน ขั้นตอนนี้มีความสำคัญมากในกระบวนการพัฒนา เพราะการวางแผนเป็นงานที่จะต้องใช้ความคิดเพื่อคัดเลือกแนวทางที่ดีที่สุด ซึ่งแนวทางการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในการวางแผนจะระบุไว้ชัดเจนว่าใครจะเป็นผู้ทำอะไร เมื่อไหร่ ที่ไหน อย่างไร มากน้อยเพียงใด และแผนนี้เองที่เป็นมาตรฐานในการตรวจสอบและควบคุมงาน

5. การนำแผนไปปฏิบัติ ในขั้นตอนนี้จะต้องนำมาแจ้งให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ทราบเพื่อที่จะได้เสนอโครงการและกิจกรรมดำเนินงานครั้งหนึ่งก่อน เมื่อหน่วยงานปฏิบัติได้วางโครงการเรียบร้อยแล้ว จะต้องเสนอขออนุมัติโครงการ รวมทั้งอนุมัติค่าใช้จ่ายจากผู้ที่มีอำนาจอนุมัติ และขอแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ดำเนินงานด้วย จึงจะเริ่มปฏิบัติตามแผนได้อย่างจริงจัง

6. การควบคุมติดตามและประเมินผลของปฏิบัติตามแผน เป็นขั้นตอนในการควบคุมให้การปฏิบัติตามโครงการต่าง ๆ เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผน หากพบว่า มีปัญหาและอุปสรรคในขั้นตอนใดที่ทำให้ไม่เป็นไปตามแผน จะได้แก้ไขได้ทันหรือนำไปเป็นเป้าหมายต่อไปของการพัฒนารวมทั้งทำการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเสนอให้หน่วยงานวางแผนได้ทราบเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงและวางแผนครั้งต่อไป

ดังนั้น ด้วยกระบวนการและหลักการในการบริหารเพื่อพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว การกระทำบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ หากสมาชิกสภาเทศบาลได้กระทำตามบทบาทและอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ ก็จะมีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่น

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้บัญญัติให้มืองค์กรรับผิดชอบในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ

กำหนดหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการสาธารณะที่จำเป็นแก่ท้องถิ่น ตลอดจนรายได้ของท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคหลังรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ประกาศใช้ จึงมีบทบาท อำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวาง โดยมีเพียงจะมีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นแต่ยังขยายบทบาท หน้าที่ออกไปรวมถึง การพัฒนาคุณภาพชีวิต และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นด้วย และเป็นองค์กรที่เปิดให้ ประชาคมท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารและการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

ความหมายของแผนพัฒนาท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2548) แผนพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนา จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณ แต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กรเอกชนและ หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุน โดยประชาชนในท้องถิ่นนับวันจะมีความสำคัญยิ่งขึ้น ที่จะให้ ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย และได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา ท้องถิ่นของตนด้วยเหตุผล ดังต่อไปนี้

1. ในแต่ละตำบลย่อมมีปัญหาและความต้องการของประชาชนที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งแนวทางในการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาย่อมไม่เหมือนกัน จึงควรเปิดโอกาสให้คนในตำบล สามารถแก้ไขปัญหาของตนได้อย่างตรงจุด และเลือกใช้ทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง
2. แผนพัฒนาท้องถิ่นจะสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการและปัญหาของประชาชน ได้อย่างแท้จริง จึงจะเป็นข้อมูลที่ทำให้การวางแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ที่กระทำในระดับบนขึ้นไป มีความเหมาะสมและถูกต้องยิ่งขึ้น
3. การบริหารแผนพัฒนาท้องถิ่นจะช่วยให้การดำเนินงานตาม โครงการต่าง ๆ เป็นไปอย่าง ประสานสัมพันธ์และสอดคล้องกันยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการลดความซ้ำซ้อนของโครงการ
4. ในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลกับประชาชน แผนพัฒนาท้องถิ่นจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้ประชาชนใช้ในการควบคุมการดำเนินงานและ บริหารสภาตำบล ความสำเร็จหรือการล้มเหลวในการปฏิบัติตาม แผนจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึง ประสิทธิภาพของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ประเภทของแผนพัฒนาท้องถิ่น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

มี 3 ประเภท ดังนี้

1. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนารวมถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาอำเภอ

2. แผนพัฒนาสามปี หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนารวมถึงลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่สร้างขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปี โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

3. แผนปฏิบัติการ หมายถึง แผนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่แสดงถึงรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนา และกิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณนั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเทคนิคอย่างแรกในการจัดทำแผน เพราะข้อมูลเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่สำคัญที่สุดในการจัดทำแผน ถ้าข้อมูลที่ได้รับถูกต้อง เชื่อถือได้ และตรงประเด็น ก็จะส่งผลให้แผนมีความสมบูรณ์ตรงตามสภาพข้อเท็จจริง แต่ในทางกลับกันถ้าข้อมูลที่ได้รับไม่ถูกต้อง เชื่อถือไม่ได้ และไม่ตรงกับประเด็นของเรื่องแผนที่ปรากฏออกมาจะขาดความสมบูรณ์และไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างแท้จริง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2548, หน้า 1-4) มีแนวทางการจัดเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ การจัดเก็บข้อมูลเชิงปริมาณอาจใช้แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีลักษณะข้อมูลที่ต้องจัดเก็บอะไรบางอย่างที่มาจากแหล่งใดแล้วจึงนำวิธีการจัดเก็บข้อมูลที่เสนอข้างต้นที่เหมาะสมที่สุดมาใช้ในการเก็บข้อมูลที่ต้องการ นอกจากนี้ ยังรวมถึงการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นตัวเลขอื่น ๆ เพื่อเป็นการนำมาใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ การจัดเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจะเป็นการจัดเก็บข้อมูลที่มีลักษณะมุ่งสู่ประเด็นของเรื่องที่ต้องการทราบเป็นสำคัญ ซึ่งสิ่งที่เราต้องการทราบว่าเป็นข้อมูลในการจัดทำแผน ได้แก่ ประเด็นหลักในการพัฒนาทั้ง 4 ประเภท คือ ปัญหา ความต้องการ นโยบาย และศักยภาพ

เทคนิคการวิเคราะห์ศักยภาพในการพัฒนาท้องถิ่น

การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะใช้แผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการบริหารงาน ซึ่งแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะมีการกำหนดวิสัยทัศน์

พันธกิจ จุดมุ่งหมาย ยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งการกำหนดโครงการ/กิจกรรม ตัวชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาในระยะยาวอย่างต่อเนื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น จะมีความสอดคล้อง เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนาในระดับต่าง ๆ และที่สำคัญองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหา ความต้องการ ของประชาชนในพื้นที่ และมีแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพและสนองตอบ ต่อปัญหาความต้องการของประชาชน และมีเทคนิคการวิเคราะห์ศักยภาพในการพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2548, หน้า 23-37)

1. การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาของท้องถิ่นในปัจจุบัน เป็นการประเมิน โดยวิเคราะห์ถึง โอกาส และภาวะคุกคามหรือข้อจำกัด อันเป็นสภาวะแวดล้อม ภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาต่าง ๆ ของท้องถิ่น รวมทั้งการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของท้องถิ่น อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายในท้องถิ่น ซึ่งทั้งหมดเป็นการประเมินสถานภาพของ ท้องถิ่นในปัจจุบันว่าปัจจุบันท้องถิ่นมีสถานภาพการพัฒนาอยู่จุดไหน สำหรับใช้เป็นประ โยชน์ ในการกำหนดการดำเนินงานในอนาคตต่อไป ทั้งนี้ โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis การพิจารณาถึง ปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง (Strength: S) จุดอ่อน (Weak: W) และปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส (Opportunity: O) และอุปสรรค (Threat: T) เป็นเครื่องมือ โดยปัจจัยภายในประกอบด้วย ปัจจัย ต่างต่าง ๆ ที่ต้องนำมาพิจารณา ด้านการบริหาร ได้แก่ การแบ่งส่วนราชการ การวางแผน การประสานงาน การมอบอำนาจ การกำกับดูแล ระเบียบ กฎหมาย บุคลากร ได้แก่ อัตรากำลัง คุณภาพ วินัย ทักษะคติ พฤติกรรม งบประมาณ รวมทั้งความช่วยเหลือต่าง ๆ ระบบฐานข้อมูล การประสานงาน/ การอำนวยความสะดวก/ ความร่วมมือจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และทรัพยากร เครื่องมือและอุปกรณ์ ในการทำงาน และปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย ด้านการเมือง รวมถึงระดับความขัดแย้ง และ กลุ่มผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ เศรษฐกิจรวมในเขตพื้นที่ (เช่น ผลผลิต รายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน การใช้ที่ดิน แรงงาน) การเกษตรกรรม การพาณิชย์กรรม การคลัง ด้านสังคม นโยบายรัฐบาล/ กฎหมาย เทคโนโลยี การศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงใด ที่เป็นประโยชน์หรือเป็น โอกาสอันดีต่อท้องถิ่น โดยจะต้องพิจารณา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และเทคโนโลยี และการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคหรือข้อจำกัด (Threat: T) เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคหรือภาวะคุกคาม ก่อให้เกิดผลเสียหรือ เป็นข้อจำกัดต่อท้องถิ่น โดยจะต้องพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และ เทคโนโลยี เช่นเดียวกับการวิเคราะห์โอกาส

2. การกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น วิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง มีการกำหนด วิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นระบุถึงสภาพการณ์ในอนาคตที่เป็นจุดหมายที่องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า จะส่งผลให้เกิดคุณค่าหรือค่านิยมบางประการที่เรายึดถือคุณภาพชีวิตของประชาชน การเติบโตทางเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ที่เท่าเทียมกัน สะท้อนถึงสภาพการณ์หรือโฉมหน้าใหม่ของเมืองหรือท้องถิ่นในอนาคตอย่างรอบด้านภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ และวิสัยทัศน์กำหนดโดยความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้บริหารท้องถิ่น ประชาคม และผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมดในชุมชน เช่น คุณภาพชีวิตของประชาชน การเติบโตทางเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ที่เท่าเทียมกัน วิสัยทัศน์ เป็นผลรวมของการสรุปบทเรียนจากอดีต พิจารณาปัจจุบัน และมุ่งหวังถึงอนาคตข้างหน้า โดยที่การสรุปบทเรียนจากอดีตหมายถึง การพิจารณาว่าในอดีตที่ผ่านมาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเรามีข้อเด่น ข้อด้อย โดยประเมินจากภาพรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และต้องตระหนักถึงความสัมพันธ์และความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคนอย่างเชื่อมโยงกับเขตพื้นที่ในการกำหนดวิสัยทัศน์

3. การกำหนดพันธกิจในการพัฒนาท้องถิ่น เป็นการกำหนดสิ่งที่เทศบาลจะต้องทำโดยมีการสำรวจและประชาคมเพื่อทราบว่าชุมชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าต้องการให้พัฒนาในด้านใด วิเคราะห์ศักยภาพและการประเมินสถานการณ์พัฒนาท้องถิ่นในปัจจุบัน ปรากฏร่วมกับประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นและความต้องการและความคาดหวังของประชาชนในท้องถิ่น

4. การกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นการกำหนดขอบเขตประเภทของกิจกรรมในการดำเนินงานทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมของเทศบาลที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจของเทศบาล โดยมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และเป็นกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้เกิดความสมดุลระหว่างการพัฒนาวัตถุกับจิตใจและการพัฒนาภาคการผลิตกับภาคเกษตรกรรมกับการค้า และตรงกับความต้องการขั้นพื้นฐานของประชาชนในเขตเทศบาลเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และเป็นกิจกรรมที่ทำให้ชุมชนในท้องถิ่นสามารถมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ

5. การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา เป็นการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาของท้องถิ่นซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นมีการบ่งบอกถึงลักษณะการพัฒนาชุมชนว่าเป้าหมายที่ต้องการในอนาคตได้ และมีการกำหนด แนวทางการพัฒนาเพื่อดำเนินการให้บรรลุยุทธศาสตร์ในด้านต่าง ๆ นั้น มีแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นที่กำหนดไว้ มีแนวทางที่ได้ทั้งหมดมาทำการบูรณาการเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน การบูรณาการแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นจะทำให้ได้ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นในทุกด้านที่สมบูรณ์

6. การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่น เป็นการกำหนดปริมาณหรือจำนวนสิ่งที่ต้องการให้บรรลุในแต่ละแนวทางการพัฒนาภายในเวลาที่กำหนด จึงมีความเฉพาะเจาะจงในผลที่คาดว่าจะ

จะได้รับในเชิงปริมาณตามช่วงเวลาต่าง ๆ ของกระบวนการดำเนินงาน โดยการระบุเงื่อนไขเวลา ปริมาณที่ต้องการจะให้เกิดขึ้นในการพัฒนาท้องถิ่น การกำหนดคุณภาพของงานที่ตรงกับเป้าหมาย ของกิจกรรมที่ทำ ระบุสถานที่ รวมทั้งกำหนดความเป็นไปได้ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จริง ในท้องถิ่น และแสดงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลัง โครงการสิ้นสุด

จากการศึกษาแนวคิดการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น สรุปได้ว่า แผนพัฒนาท้องถิ่น มีความสำคัญต่อการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีเทคนิคการวิเคราะห์ศักยภาพ ในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อส่งผลทำให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปพัฒนาเพื่อตอบสนอง ความต้องการของประชาชนและชุมชนให้มีประโยชน์มากที่สุด ซึ่งประกอบด้วยการประเมิน สถานภาพการพัฒนาท้องถิ่น การกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น การกำหนดพันธกิจ ในการพัฒนาท้องถิ่น การกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การกำหนดยุทธศาสตร์ การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา และการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่น และผู้วิจัย ได้ประยุกต์เทคนิคการวิเคราะห์ศักยภาพในการพัฒนาท้องถิ่นมากำหนดเป็นตัวแปรต้นในการวิจัย ครั้งนี้

บริบทของเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

สภาพทั่วไป

ที่ตั้ง

เลขที่ 333 หมู่ที่ 3 ถนนนารมณตเสวี 1 ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ทิศเหนือ จรดเทศบาลเมืองบ้านสวน

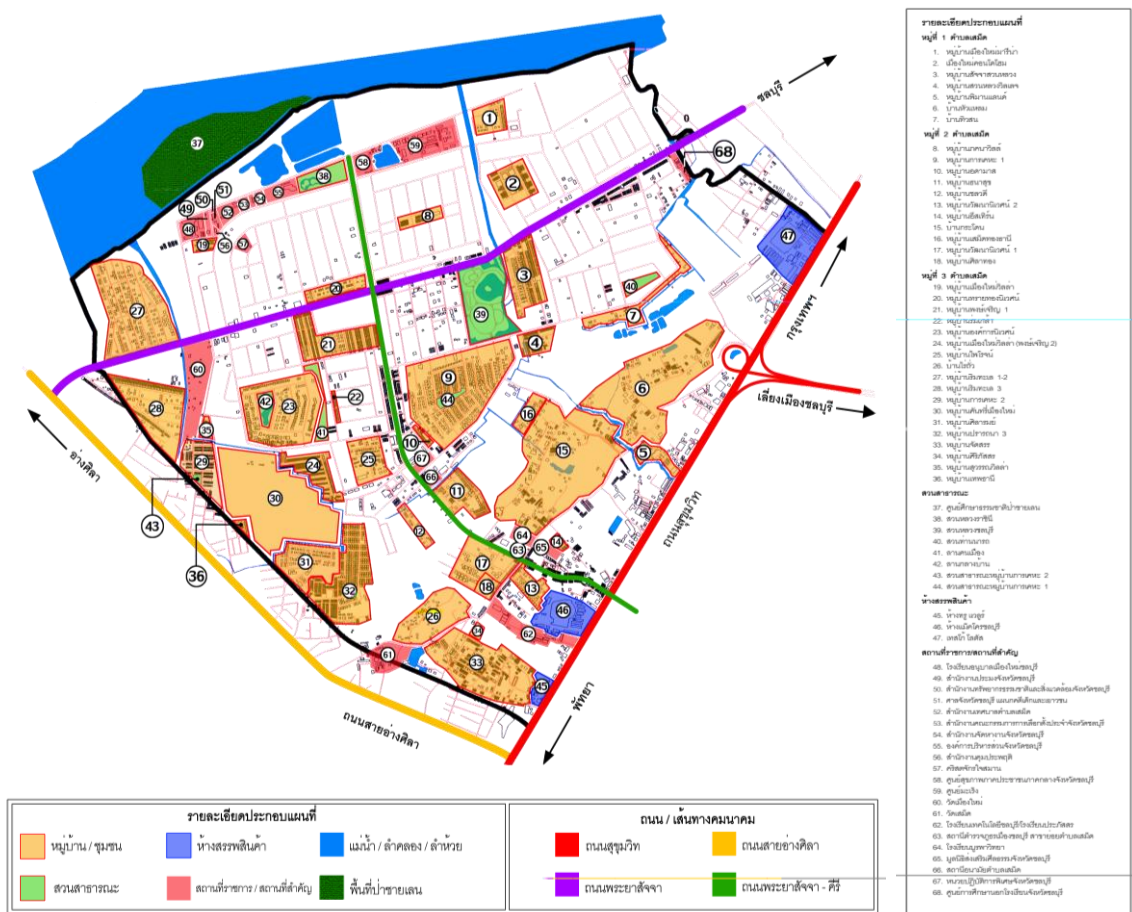
ทิศตะวันออก จรดเทศบาลตำบลห้วยกะปิ

ทิศใต้ จรดเทศบาลเมืองอ่างศิลา

ทิศตะวันตก จรดทะเล

เนื้อที่

เทศบาลตำบลเสม็ด มีเนื้อที่โดยประมาณ 12.5 ตารางกิโลเมตร หรือ 7,835 ไร่

ภาพที่ 2 แผนที่เทศบาลตำบลเสม็ด

ภูมิประเทศ

เทศบาลตำบลเสม็ด อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองชลบุรี 5 กิโลเมตร และห่างจากศาลากลางจังหวัดชลบุรี 5 กิโลเมตร ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม และชายทะเล

จำนวนหมู่บ้าน 3 หมู่

จำนวนหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด เต็มทั้งหมู่ ได้แก่ หมู่ที่ 1, 2

จำนวนหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด บางส่วน ได้แก่ หมู่ที่ 3

จำนวนหมู่บ้านในเขตเทศบาลเมืองอ่างศิลา ได้แก่ หมู่ที่ 3 บางส่วน ได้แก่ หมู่ที่ 4, 5, 6,

7, 8

ท้องถิ่นในตำบล

จำนวนเทศบาล 1 แห่ง คือ เทศบาลเมืองอ่างศิลา

จำนวนประชากรที่อยู่ในเขตพื้นที่

ประชากรทั้งสิ้น ประมาณ 20,084 คน แบ่งเป็นช่วงอายุ ดังนี้

0-5 ปี	ชาย 715 คน	หญิง 691 คน
6-17 ปี	ชาย 1,709 คน	หญิง 1,673 คน
18-59 ปี	ชาย 5,840 คน	หญิง 7,252 คน
60 ปีขึ้นไป	ชาย 893 คน	หญิง 1,311 คน

จำนวนประชากรแยกตามสัญชาติ

สัญชาติไทย ชาย 9,127 คน หญิง 10,912 คน

สัญชาติอื่น ๆ ชาย 30 คน หญิง 15 คน

มีความหนาแน่นเฉลี่ย 1,606.72 คน/ ตารางกิโลเมตร

การเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา (ณ กรกฎาคม พ.ศ. 2554) รวม 11,304 คน

ผู้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชาย 6,327 คน หญิง 8,077 คน

ผู้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเสม็ด (ณ วันที่ 9 ธันวาคม

พ.ศ. 2550) รวม 11,304 คน มีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง 3,233 คน (33.73%)

ภาพที่ 3 ดวงตราประจำเทศบาลตำบลเสม็ด

รูปดวงตราเครื่องหมายของเทศบาลตำบลเสม็ด เป็นรูปวงกลมมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 4 เซนติเมตร

ต้นไม้ หมายถึง ต้นเสม็ด ซึ่งเป็นต้นไม้ที่ขึ้นอยู่ทั่วไปตามชายฝั่งทะเล

ปู หมายถึง ปูแสม ซึ่งอาศัยอยู่ตามป่าชายเลน

ตึก หมายถึง ความเจริญของท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด

สภาพทางสังคม
การศึกษา

ตารางที่ 1 ข้อมูลทางการศึกษา

ระดับการศึกษา	โรงเรียน	จำนวน ห้องเรียน	จำนวน นักเรียน	จำนวน ครู/ อาจารย์
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ประภัสสรวิทยา	1	35	1
	ลิตเติ้ลโฮมเนอสเซอริ์	9	150	11
ระดับอนุบาล	อนุบาลบ้านต้นกล้า	4	90	4
	อนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี	21	653	41
	บูรพาวิทยาชลบุรี	20	708	30
	ประภัสสรวิทยา	6	153	6
ระดับประถมศึกษา	อนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี	31	1,136	95
	บูรพาวิทยาชลบุรี	29	1,028	49
	ประภัสสรวิทยา	10	288	10
ระดับมัธยมศึกษา	ประภัสสรวิทยา	6	286	8
ระดับอาชีวศึกษา	วิทยาลัยเทคโนโลยีชลบุรี	66	2,965	103

ศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองชลบุรี 1 แห่ง
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี 1 แห่ง

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

วัด/ สำนักสงฆ์ 2 แห่ง (วัดเสม็ด/ วัดเมืองใหม่)

ศาลเจ้า 1 แห่ง (มูลนิธิส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมจังหวัดชลบุรี)

โบสถ์ 1 แห่ง

ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ

ประเพณีก่อพระทรายวัดเสม็ด

ประเพณีลอยกระทง

ประเพณีแห่เทียนพรรษา

ประเพณีงานกองข้าว

สาธารณสุข

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนตำบลเสม็ด

คลินิกแพทย์แผนปัจจุบัน 41 แห่ง

อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ 100

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

สถานีตำรวจ (สถานีตำรวจภูธรเสม็ด) 1 แห่ง

รถบรรทุกน้ำ (เทศบาล) 2 คัน

สภาพทางเศรษฐกิจ**อาชีพ**

ค้าขาย

รับจ้าง

รับราชการ

ทำธุรกิจส่วนตัว

หน่วยธุรกิจในพื้นที่เทศบาล

ธนาคาร 18 แห่ง

โรงแรม 3 แห่ง

ปั๊มน้ำมัน 2 แห่ง

ห้างสรรพสินค้า 3 แห่ง

การบริการพื้นฐาน**การคมนาคม**

สภาพทั่วไปเป็นถนนแอสฟัลต์ติกคอนกรีต และเป็นถนนลูกรังบางส่วน ซึ่งมีความสะดวก

ในการสัญจรไปมา

การโทรคมนาคม

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดชลบุรี 1 แห่ง

สถานีวิทยุชุมชนตำบลเสม็ด 1 แห่ง

ศูนย์บริการลูกค้า TOT สาขาชลบุรี 1 แห่ง

การไฟฟ้า

มีไฟฟ้าเข้าถึงทุกหมู่บ้าน คือ หมู่บ้านที่ 1, 2 และ 3

แหล่งน้ำธรรมชาติ

ลำคลอง 2 สาย (คลองละมู/ คลองขโมย)

ลำห้วย 1 สาย (ลำห้วยกระโดน)

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

บ่อน้ำตื้น 1 แห่ง

ข้อมูลอื่น ๆ

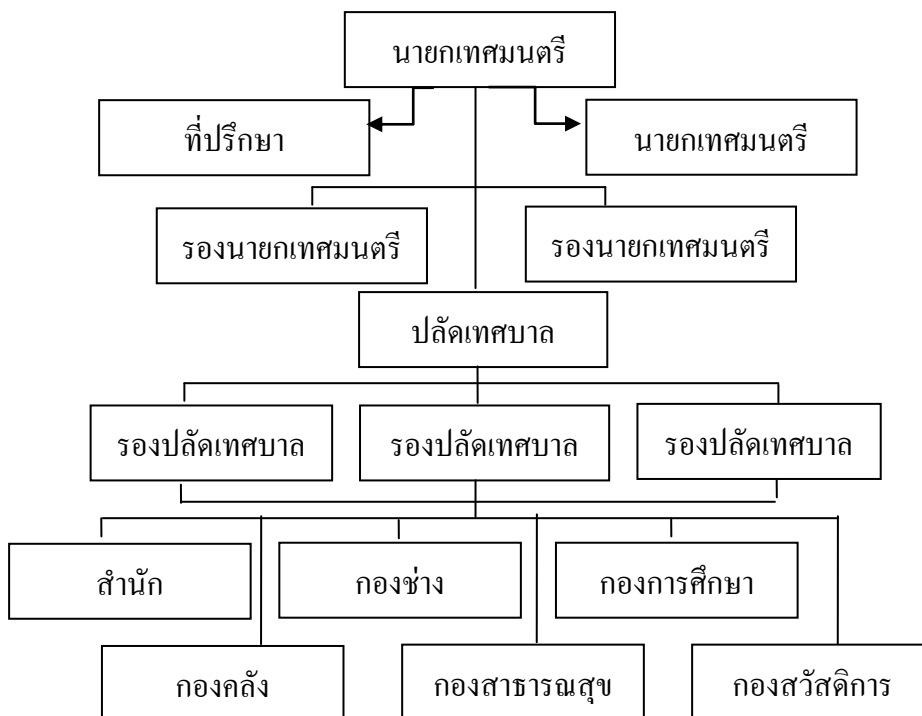
ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

บริเวณชายฝั่งส่วนใหญ่เป็นป่าชายเลน มีดินแสมและต้นไม้โกงกางอยู่หนาแน่น เป็นจำนวนมาก

หน่วยงานราชการ/ รัฐวิสาหกิจในพื้นที่ 27 แห่ง

การบริหารงานเทศบาลตำบลเสม็ด

สภาตำบลเสม็ด มีฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 เนื่องจากมีรายได้ครบหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด เมื่อเริ่มจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 3 และ 1 ตามลำดับ และได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลชั้นใหญ่ ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด จัดตั้งเป็นเทศบาลตำบลเสม็ด เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2550 โดยมีโครงสร้าง ดังนี้

ภาพที่ 4 โครงสร้างส่วนราชการเทศบาลตำบลเสม็ด

กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
 เทศบาลตำบลเสมีด ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ 6 ยุทธศาสตร์ พร้อมแนวทางการพัฒนา จำนวน 23 แนวทาง สำนักงานเทศบาลตำบลเสมีด แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้
 (เทศบาลตำบลเสมีด, 2556)

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม
 - 1.1 แนวทางพัฒนาด้านการท่องเที่ยว
 - 1.2 แนวทางการส่งเสริมการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ
 - 1.3 แนวทางการส่งเสริมการจัดสวัสดิการและแก้ไขปัญหาสังคม
 - 1.4 แนวทางการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน
 - 1.5 แนวทางการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
 - 2.1 แนวทางการจัดการ/ พัฒนา/ ปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค
 สาธารณูปการ
 - 2.2 แนวทางการพัฒนาเส้นทางคมนาคม ป้องกันและลดอุบัติเหตุบนท้องถนน
 - 2.3 แนวทางการจัดการผังเมือง และการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายอื่น
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
 - 3.1 แนวทางการส่งเสริมและสร้างเครือข่ายประชาธิปไตย
 - 3.2 แนวทางการพัฒนาบุคลากรและเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน
 - 3.3 แนวทางการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น
 - 3.4 แนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา การกีฬา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - 4.1 แนวทางการส่งเสริม/ สนับสนุนการศึกษา
 - 4.2 แนวทางการส่งเสริม/ สนับสนุนการกีฬาและนันทนาการ
 - 4.3 แนวทางการส่งเสริม/ สนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนาวัฒนธรรมประเพณีและ
 ภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสาธารณสุข
 - 5.1 แนวทางการส่งเสริมสุขภาพ
 - 5.2 แนวทางการป้องกันและควบคุมโรค
 - 5.3 แนวทางการบริหารจัดการด้านสาธารณสุข

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการ
- 6.1 แนวทางการส่งเสริม/อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 6.2 แนวทางการป้องกันและจัดการอันตรายที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติและมนุษย์
- 6.3 แนวทางการป้องกัน ฟื้นฟูและจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและที่อยู่อาศัยของสัตว์
- 6.4 แนวทางการลดมลภาวะและการจัดการของเสียที่เกิดขึ้นบนบกและทะเล
- 6.5 แนวทางการใช้จ่ายน้ำอย่างยั่งยืนโดยการจัดการทรัพยากรน้ำ

นโยบายการพัฒนาของผู้บริหารแบ่งออกเป็น 8 ด้าน

สำนักงานเทศบาลตำบลเสม็ด นโยบายการบริหารงาน ดังนี้ (เทศบาลตำบลเสม็ด, 2556)

1. นโยบายการเมืองและการบริหาร
 - 1.1 ปรับปรุงกระบวนการเสริมระบบเพื่อเสริมสร้างความพร้อมของเทศบาลตำบลเสม็ดให้เป็นหน่วยงานบริการสังคมที่ดีและมีมาตรฐานทางการบริการ
 - 1.2 ส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมทางการบริหารและการเมืองของชุมชนและภาคประชาสังคม
 - 1.3 ส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อนขององค์กรชุมชนและคณะกรรมการชุมชนที่ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยชุมชนและเพื่อชุมชน
2. นโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
 - 2.1 พัฒนาปรับปรุงระบบการบริการสาธารณูปโภค พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ถนน คู คลอง การไฟฟ้า การประปา
 - 2.2 การปรับปรุงระบบการป้องกัน และการแก้ไขปัญหาท่วมขังในชุมชน
3. นโยบายการพัฒนาสังคม
 - 3.1 ส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้สู่ชุมชนสร้างชุมชนเทศบาลตำบลเสม็ดให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สร้างให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา
 - 3.2 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาชุมชนแบบยั่งยืนและการสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนและชุมชน
4. นโยบายการจัดระเบียบชุมชน
 - 4.1 ส่งเสริมการพัฒนาภูมิทัศน์ และผังเมืองรวมของเทศบาลตำบลเสม็ด
 - 4.2 ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมทางด้านการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย และการรักษาความปลอดภัยในชุมชน

5. นโยบายการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต

5.1 ส่งเสริมการบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน

5.2 ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพของประชาชน

5.3 ควบคุมป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่ออันตราย และดูแลรักษา

สุขภาพอนามัยของประชาชน

5.4 ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสงเคราะห์และสวัสดิการเด็ก คนชราและคนพิการ

6. นโยบายการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

6.1 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมกับท้องถิ่น

6.2 กระตุ้นให้เกิดการสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชน

6.3 ส่งเสริมกิจกรรมที่สอดคล้องกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

7. นโยบายการพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

7.1 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนากระบวนการทางการศึกษาทั้งในระบบและ

นอกระบบ

7.2 ส่งเสริมการสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชุมชนท้องถิ่น

8. นโยบายการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8.1 รมรงค์ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ และกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8.2 พัฒนากระบวนการองค์กรชุมชน ประชาชนและเยาวชน เพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชัยยุทธ ปัทมาพรพรรณ (2551, หน้า 56-60) ได้ศึกษาความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นเมืองน่าอยู่: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลธาตุทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นเมืองน่าอยู่: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลธาตุทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นเมืองน่าอยู่: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลธาตุทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ของครอบครัวต่อเดือน และการเป็นสมาชิกกลุ่ม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลธาตุทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นเมืองน่าอยู่: กรณีศึกษา

เทศบาลตำบลธาตุทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านสิ่งแวดล้อม, ด้านเศรษฐกิจ, ด้านกายภาพ (สาธารณูปโภค) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารจัดการ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นเมืองน่าอยู่: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลธาตุทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน และการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ต่างกัน มีความต้องการในการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นเมืองน่าอยู่: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลธาตุทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พชรวรรณ พันธุ์แดง (2551, หน้า 69-71) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางนมโค อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลบางนมโค และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลบางนมโค โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจำนวน 50 คน ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดทางเลือกและการเลือกทางเลือกอยู่ในระดับมากที่สุด การเตรียมการจัดทำแผน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การลงมือปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แนวทางการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ใช้วิธีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีการกำหนดตัวชี้วัดในการประเมินผลกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเป็นแนวทางในการประเมินผล และเก็บข้อมูล และการติดตามตรวจสอบโดยภาคประชาชน

นพรัตน์ คล่องสารา (2551, หน้า 41-43) ศึกษาเรื่องกระบวนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ในชุมชนคอยรุตต์กัว เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร พบว่า กระบวนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ตามความคิดเห็นของประชาชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการดำเนินงาน ด้านการศึกษาชุมชน ด้านการทบทวนเพื่อแก้ปัญหาและอุปสรรคด้านการพิจารณาวิธีดำเนินงาน ด้านการวิเคราะห์ปัญหาชุมชน ด้านการวางแผนแก้ปัญหา ด้านการติดตาม ประเมินผล และด้านการจัดลำดับความต้องการของชุมชน ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในชุมชนคอยรุตต์กัว เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวม ได้แก่ ความเป็นผู้นำท้องถิ่น การรับรู้ข่าวสาร และความเป็นเครือข่าย

จินตนา คงเหมือนเพชร (2551, หน้า 104-105) ได้ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการของเทศบาลเมืองปัตตานี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการของเทศบาลเมืองปัตตานี 7 ด้าน คือ ด้านทะเบียนราษฎร ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านสาธารณสุขปโภค ด้านสวนสาธารณะ ด้านความสะอาด ด้านการศึกษา และด้านการประปา 2) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการของเทศบาลเมืองปัตตานีตามตัวแปร เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา และตำบลที่อยู่อาศัย 3) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริการของเทศบาลเมืองปัตตานี ทั้ง 7 ด้าน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี จำนวน 390 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการของเทศบาลเมืองปัตตานี ทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการของเทศบาลเมืองปัตตานี ทั้ง 7 ด้าน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ รายได้ และเขตตำบลที่อาศัยแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริการของเทศบาล โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อด้านสวนสาธารณะ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อด้านความสะอาด และด้านการประปาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อด้านการศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ประชาชนที่อาศัยอยู่ตำบลสะบารัง ตำบลอานาะรู ตำบลจะบังติกอ มีความพึงพอใจต่อด้านทะเบียนราษฎรและด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริการของเทศบาลโดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และความพึงพอใจต่อด้านสวนสาธารณะ และด้านการประปาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ปัญหาและความคิดเห็นทั่วไปของประชาชนในการปรับปรุงการบริการของเทศบาลเมืองปัตตานี ทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านทะเบียนราษฎร ได้แก่ พนักงานขาดความมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้แก่ ขาดการตรวจตราและความปลอดภัยในเวลากลางคืน ด้านสาธารณสุขปโภค ได้แก่ ท่อระบายน้ำอุดตัน ด้านสวนสาธารณะ ได้แก่ ความไม่ปลอดภัย เนื่องจากมีกลุ่มคนติดยาเสพติด เข้ามาใช้บริการ ด้านความสะอาด คือ พนักงานเก็บขยะไม่สม่ำเสมอ ด้านการศึกษา คือ เด็กในเขตเทศบาลยากจนและขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน และด้านการประปา ได้แก่ น้ำไม่สะอาด มีกลิ่นและตกตะกอน ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอแนะแก่ผู้บริหารของเทศบาลเมืองปัตตานี คือ ควรพัฒนานักบุคลากรให้รู้จักบทบาทและหน้าที่ของการเป็นผู้ให้บริการที่ดีในงานบริการของเทศบาลทุกงาน เพิ่มประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์และสร้างสัมพันธภาพอันดีกับประชาชนในการขอ

ความร่วมมือให้ช่วยกันรักษาสาธารณสมบัติส่วนรวม ปรับปรุงสวนสาธารณะขนาดเล็กให้ชุมชนใช้เป็นที่พักผ่อนของคนในชุมชน เพื่อจัดความไม่เพียงพอของสวนสาธารณะ และควรมีการรักษาความปลอดภัยแก่ผู้มาใช้บริการ มีมาตรการในการกำจัดสัตว์เลื้อยที่ทำลายภาพพจน์ความไม่เป็นระเบียบของชุมชนเมือง ส่วนด้านการศึกษาควรจัดหาทุน อุปกรณ์การเรียนแก่นักเรียนที่ยากจนในสัปดาห์แรกของการเปิดภาคเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์การพัฒนาคุณภาพของน้ำประปา

นงนุช เครือศรี (2552, หน้า 69-70) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการระดมทุนหมู่บ้านด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตำบลลาดขัวญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการระดมทุนในการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน และบทบาทของประชาชนในกระบวนการระดมทุน พื้นที่ตำบลลาดขัวญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีความต้องการให้มีกระบวนการระดมทุนในการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในระดับมาก โดยมีระบบการจัดการในชุมชน เพื่อมีการกำหนดโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ตรงกับความต้องการของประชาชน และมีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบที่เหมาะสม การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและแนวทางในการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานร่วมกัน และควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนาชุมชนและมีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืน

ณัฐชัย บุตรสำราญ (2552, หน้า 59-60) ได้ศึกษาความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา ภายใต้ภารกิจหลักในการให้บริการสาธารณะ 6 ด้าน ผลการวิจัย พบว่า ระดับความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา ภายใต้ภารกิจหลักในการให้บริการสาธารณะ ขององค์การบริหารส่วนตำบลกระเบื้องนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เช่นกัน ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ประชาชนต้องการให้ปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการทำการเกษตรและผลิตน้ำประปาที่สะอาด ต้องการให้ปรับปรุงถนนที่ใช้ในการสัญจรให้เป็นไปด้วยความสะดวกสบายปราศจากการเป็นหลุมเป็นบ่อ ต้องการให้ฝึกอบรมและส่งเสริมอาชีพ หลังฤดูเก็บเกี่ยวพร้อมจัดหาตลาดรองรับผลผลิตและต้องการให้ติดตั้งระบบไฟฟ้าส่องสว่างตามถนน

ชไมพร วดีศิริศักดิ์ (2552, หน้า 85-86) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบความคาดหวังและความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อบทบาทตามนโยบายการพัฒนาของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม และเพื่อหาแนวทางพัฒนาและส่งเสริมบทบาทตามนโยบายการพัฒนาของเทศบาลตำบลท่าอุเทน ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย การพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ และด้านการพัฒนาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัย พบว่า ระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทตามนโยบายการพัฒนาของเทศบาลตำบลท่าอุเทน โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ประสิทธิ์ สุทธนะ (2553, หน้า 59-61) ได้ศึกษาประสิทธิผลของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง อำเภอสันป่าตอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของเจ้าหน้าที่และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง 2) ศึกษาประสิทธิผลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง 3) เป็นข้อมูลสำหรับเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิผลของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นนำไปกำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านความสำเร็จของการจัดทำแผนไปสู่การปฏิบัติครบถ้วนสมบูรณ์ในระดับมาก ความพึงพอใจของประชาชนต่อ โครงการที่จะดำเนินตามแผนพัฒนาท้องถิ่น สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชน รวมทั้งการจัดทำงบประมาณให้สอดคล้องตามโครงการและแผนงานมีประสิทธิภาพในระดับมาก

สิริวรรณ ผอบแก้ว (2553, หน้า 78-79) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของกลุ่มสตรีชนบทในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของตำบลยางราก อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มสตรีชนบทในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของตำบลยางราก อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี และ 2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มสตรีชนบทแต่ละกลุ่มในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของตำบลยางราก อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี จำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประเภทของกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 280 คน ได้มาจากกลุ่มสตรีชนบท ตำบลยางราก อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี ดังนี้ กลุ่มแม่บ้านเกษตรตำบลยางราก กลุ่มสตรีอาสาพัฒนาตำบลยางราก และกลุ่มออมทรัพย์แม่บ้านตำบลยางราก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 สอบถามระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มสตรีชนบท

ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของตำบลยางราก อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี ได้แก่ ด้านการสำรวจปัญหา ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป คำนวณความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีฟิชเชอร์ ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของกลุ่มสตรีชนบทในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของตำบลยางราก อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดจนถึงค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการสำรวจปัญหา ด้านการวางแผน และด้านการประเมินผล

เฉลียว เกษจันทร์ทิวา (2553, หน้า 62-63) ได้ศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเทศบาลตำบลภาชี อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิต 2) ศึกษาความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต และ 3) เปรียบเทียบสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลภาชี จำนวน 336 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ t-test ผลการศึกษา พบว่า 1) ประชาชนเห็นด้วยว่าเทศบาลตำบลภาชีมีสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ ด้านสิ่งแวดล้อม รองลงมา คือ ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านเศรษฐกิจ 2) ประชาชนมีความคาดหวังว่าเทศบาลตำบลภาชี มีการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับ คือ ด้านสังคม รองลงมา คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านโครงสร้างพื้นฐาน 3) สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ย ความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสูงกว่าสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

วชิรพงษ์ ปานทรัพย์ (2554, หน้า 48-49) ได้ศึกษาสภาพการณ์และความต้องการพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนน่าอยู่ตำบลโพธิ์ใหญ่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 1) ศึกษาสภาพการณ์ทั่วไปของชุมชน 2) ศึกษาความต้องการ การพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนน่าอยู่ ผลการศึกษาสภาพการณ์ทั่วไปของชุมชน พบว่า ด้านสังคมมีความต้องการให้สมาชิกในชุมชนได้รับการบริการด้านสาธารณสุข และต้องการให้ประชาชนมีความรู้ในการป้องกัน

อาชญากรรมและสาธารณสุข และด้านการบริหารจัดการชุมชนต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนร่วมกัน จัดกลุ่มต่าง ๆ เพื่อดูแลพื้นที่และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างสมาชิกในชุมชน ต้องการให้ประชาชนในชุมชนได้รับประโยชน์จากโครงการพัฒนาของรัฐอย่างถ้วนหน้าให้มีกลุ่มพัฒนาชุมชนอย่างเป็นระบบ

ปาจริย์ สังข์วงษา (2554, หน้า 187-188) ได้ศึกษาการบริหารการพัฒนาที่มีผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่บริเวณภาคกลาง วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารการพัฒนา ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านการพัฒนา การบริหาร ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านกระบวนการ และด้านเทคโนโลยี และด้านการบริหารเพื่อการพัฒนา ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านการบริหาร โครงการพัฒนา ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาทางการเมือง ด้านการพัฒนาเมือง และด้านการพัฒนาชนบทขององค์การบริหารส่วนตำบล 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะตามมาตรฐานการให้บริการสาธารณะ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชนสังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผนส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล 3) เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารการพัฒนาประกอบด้วย ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านกระบวนการ ด้านเทคโนโลยี ด้านการบริหาร โครงการพัฒนา ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาทางการเมือง ด้านการพัฒนาเมือง และด้านการพัฒนาชนบทที่มีผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลที่ตั้งอยู่ใน 4 จังหวัด คือ จังหวัดสระบุรี จังหวัดลพบุรี จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดอุทัยธานี จำนวน 282 แห่ง โดยศึกษาจากกลุ่มผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีบทบาทการปฏิบัติงานการบริหารการพัฒนาที่มีผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่บริเวณภาคกลาง จำนวนทั้งสิ้น 433 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบบชั้นภูมิ และแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจสอบความแม่นยำจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่าเท่ากับ 1.00 และมีความเชื่อมั่น .9836 คิดเป็นร้อยละ 98.36 ($\alpha = .9836$) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย และสถิติการถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิเคราะห์การบริหารการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่บริเวณ ภาคกลาง พบว่า ระดับการพัฒนา การบริหารในพื้นที่บริเวณภาคกลาง ด้านการพัฒนาการบริหาร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านวัฒนธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านกระบวนการและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านโครงสร้างองค์การ สำหรับระดับการบริหารการพัฒนาในพื้นที่บริเวณภาคกลาง ด้านการบริหารเพื่อการพัฒนา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการบริหาร โครงการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านการพัฒนาสังคมและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่บริเวณภาคกลาง พบว่า มีระดับความสำเร็จค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาการให้บริการสาธารณะในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณี และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น รองลงมา คือ ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการวางแผนส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการถดถอยเชิงพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression) พบว่า ปัจจัยสำคัญที่สามารถอธิบายประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่บริเวณภาคกลาง ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาเมือง และด้านการพัฒนาชนบท โดยปัจจัยทั้ง 3 นี้ มีอิทธิพลทางบวกและมีความสามารถในการอธิบายประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่บริเวณภาคกลางได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ข้อเสนอแนะในการวิจัย คือ 1) องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการประสานความร่วมมือ ทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนหรือจัดทำโครงการความร่วมมือต่าง ๆ 2) ควรเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานมีอำนาจในการสั่งการหรือร่วมมือกันในการบริหารองค์การ 3) ควรมีนโยบายวางแผนการใช้ที่ดินอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการพัฒนาอย่างสมดุลระหว่างเมืองและชนบทในแง่ของการพัฒนาคุณภาพชีวิต 4) ควรมีการจัดอบรมอาชีพหรือจัดตั้งชมรมให้แก่ประชาชนเพื่อเป็นการเพิ่มทักษะและความรู้ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ และ 5) ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โครงการและมีการประเมินผลโครงการ

กรณีย์พล จิรรัตน์วัฒนา (2554, หน้า 58-59) ได้ศึกษาบทบาทในการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการพัฒนาชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ 1) เพื่อศึกษาบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการพัฒนาชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองควาย 2) เพื่อศึกษาถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการพัฒนาชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองควาย 3) เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมต่อการพัฒนาชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองควาย ผลการศึกษา พบว่า บทบาทและ

การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการพัฒนาชุมชนด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม และวัฒนธรรม ด้านการเมืองและการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ กลุ่มภาคประชาสังคมส่วนใหญ่มีบทบาทในการแก้ไขปัญหาภายในแต่ละหมู่บ้าน และมีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้แก่ประชาชนภายในแต่ละหมู่บ้าน ลักษณะการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการพัฒนาชุมชนจะอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ภาคประชาสังคมจะมีบทบาทในด้านการตัดสินใจและกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาและด้านมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของประชาชนมากกว่าด้านในการรับผลประโยชน์และด้านการติดตามและประเมินผล ปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมจะอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งได้พบว่าประชาสังคมแต่ละส่วนจะมีการแบ่งหน้าที่กัน โดยต่างฝ่ายไม่ได้ประสานงานร่วมกัน ประชาสังคมมีความขัดแย้งกันภายในกลุ่ม ทำให้การแก้ปัญหาอย่างขาดประสิทธิภาพและความร่วมมือเท่าที่ควร

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถนำงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น และความต้องการของประชาชนในด้านต่าง ๆ และนำงานวิจัยดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิด สร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลของการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. เสนอผลการแปลผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่เป็นหัวหน้าครอบครัวในเขตเทศบาลตำบลเสมีด จำนวน 14,081 ครัวเรือน (เทศบาลตำบลเสมีด, 2556) แยกออก ดังนี้

หมู่ที่ 1 (บ้านหัวแหลม) จำนวน 4,599 หลัง

หมู่ที่ 2 (บ้านกระโดน) จำนวน 3,347 หลัง

หมู่ที่ 3 (บ้านไร่ถั่ว) จำนวน 6,135 หลัง

กลุ่มตัวอย่าง

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด จำนวน 14,081 ครัวเรือน การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ได้จากการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Proportion Random Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยเรียงบ้านเลขที่แจกแบบสอบถามตามลำดับบ้านเลขที่ 1 หลัง เว้นไป 10 หลัง

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยสุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด จำนวน 3 ชุมชน ตามสัดส่วน (Proportional to Size) กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากจำนวนประชากรในแต่ละชุมชน โดยแจกแบบสอบถามครัวเรือนละ 1 ชุด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด

ลำดับที่	ชุมชน	ประชากร (ครัวเรือน)	กลุ่มตัวอย่าง (ครัวเรือน)
1	ชุมชนบ้านหัวแหลม	4,599	124
2	ชุมชนบ้านกระโดน	3,347	90
3	ชุมชนบ้านไร่ถั่ว	6,135	161
	รวม	14,081	375

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม แบบมีโครงสร้างขึ้นใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีโครงสร้างของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ รายได้ อายุ การศึกษา และระยะเวลาที่อยู่อาศัย โดยใช้คำถามเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำนวน 8 ด้าน

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ระดับความต้องการในการพัฒนาชุมชนน้อยที่สุด

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง ระดับความต้องการในการพัฒนาชุมชนน้อย

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ระดับความต้องการในการพัฒนาชุมชนปานกลาง

คะแนน 4 คะแนน หมายถึง ระดับความต้องการในการพัฒนาชุมชนมาก

คะแนน 5 คะแนน หมายถึง ระดับความต้องการในการพัฒนาชุมชนมากที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการที่ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขปรับปรุงให้มีความชัดเจนเหมาะสม

2. ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ดังนี้

2.1 อาจารย์พรเทพ นามกร อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.2 อาจารย์ ดร.กฤษเชต ไกรवास อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

มหาวิทยาลัยบูรพา

2.3 นายอภิชาติ จันทร์หอม นักบริหารงานทั่วไป 7 องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา จำนวน 30 คน และนำไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีการสัมประสิทธิ์ของ Cronbrach (1990) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ .9819

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ การเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยการใช้แบบสอบถามกับผู้นำชุมชนและประชาชนของเทศบาลตำบลเสม็ด จำนวน 3 ชุมชน จำนวน 375 ชุด

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ การศึกษาจากตำรา เอกสาร ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิทยานิพนธ์ สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์แบบสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย

1.1 การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เกณฑ์การแปลผล

เกณฑ์ในการพิจารณาหาระดับความต้องการในการพัฒนาชุมชนจะพิจารณาจากค่าเฉลี่ย โดยการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น (วิชิต อ้วน, 2548, หน้า 181) ดังนี้

$$\text{ช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{5-1}{5}$$

$$= 0.80$$

ดังนั้น จึงแปลความหมายของความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนมาก

ค่าเฉลี่ย 4.20-5.00 หมายถึง ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนมากที่สุด

1.3 วิเคราะห์ความแตกต่างเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบค่า(t-test)

วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ถ้าพบว่า มีนัยสำคัญจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD

2. ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีการแจกแจงความถี่ และนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี ผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และนำเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละของประชากร จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	173	46.13
หญิง	202	53.87
รวม	375	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.87 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 46.13

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละของประชากร จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	60	16.00
5,001-10,000 บาท	88	23.47
10,001-15,000 บาท	86	22.93
15,001-20,000 บาท	97	25.87
20,001 บาทขึ้นไป	44	11.73
รวม	375	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้ 15,001-20,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.87 รองลงมา คือ 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.47 และรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.73

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละของประชากร จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	61	16.27
25-35 ปี	109	29.07
36-45 ปี	117	31.20
46-55 ปี	81	21.60
56 ปีขึ้นไป	7	1.87
รวม	375	100.00

ตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุ 36-45 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.20 รองลงมา คือ อายุ 25-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.07 และอายุ 56 ปีขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.87

ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละของประชากร จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 6	6	1.60
ประถมศึกษาปีที่ 6	15	4.00
มัธยมศึกษาปีที่ 3	53	14.13
มัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช.	85	22.67
ปวส./ อนุปริญญา	102	27.20
ปริญญาตรี	109	29.07
สูงกว่าปริญญาตรี	5	1.33
รวม	375	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.07 รองลงมา คือ ระดับการศึกษา ปวส./ อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 27.20 และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.33

ตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละของประชากร จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่	จำนวน	ร้อยละ
1-3 ปี	32	8.53
4-6 ปี	160	42.67
7-10 ปี	151	40.27
10 ปีขึ้นไป	32	8.53
รวม	375	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ 4-6 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.67 รองลงมา คือ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ 7-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.27 และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ 1-3 ปี และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ 10 ปีขึ้นไป มีจำนวนเท่ากัน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.53

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสมีด	\bar{X}	SD	ระดับ แนวทาง	อันดับ ที่
1. ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต	4.09	0.62	มาก	1
2. ด้านการพัฒนาศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	4.07	0.59	มาก	2
3. ด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ	4.05	0.64	มาก	3
4. ด้านการจัดระเบียบชุมชน	4.05	0.61	มาก	4
5. ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.01	0.63	มาก	5
6. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	4.00	0.63	มาก	6
7. ด้านการพัฒนาสังคม	3.96	0.67	มาก	7
8. ด้านการเมืองและการบริหาร	3.91	0.71	มาก	8
รวม	4.02	0.55	มาก	-

จากตารางที่ 8 พบว่า ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02, SD = 0.55$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต ($\bar{X} = 4.09, SD = 0.62$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.07, SD = 0.59$) และด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 4.05, SD = 0.64$)

จากตารางที่ 9 พบว่า ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการเมืองและการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91, SD = 0.71$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุดมาเป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมทางการบริหาร เช่น การร่วมจัดทำแผนชุมชน ติดตามผลการดำเนินงาน เสนอเทศบัญญัติ ฯลฯ ($\bar{X} = 4.03, SD = 0.81$) รองลงมา คือ ท่านต้องการมีส่วนร่วมในการประชุมประชาคมตำบล ($\bar{X} = 3.93, SD = 0.83$) และท่านต้องการให้มีส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อนขององค์กรชุมชนและคณะกรรมการชุมชนที่ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยชุมชนและเพื่อชุมชน เช่น การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อที่อยู่อาศัย ฯลฯ ($\bar{X} = 3.85, SD = 0.87$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
ด้านการเมืองและการบริหาร

ด้านการเมืองและการบริหาร	ระดับความต้องการ								
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	SD	ระดับแนวทาง	อันดับที่
1. ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมทางการบริหาร เช่น การร่วมจัดทำแผนชุมชน ติดตามผลการดำเนินงาน เสนอเทศบัญญัติ ฯลฯ	113 (30.13)	178 (47.47)	69 (18.40)	14 (3.73)	1 (0.27)	4.03	0.81	มาก	1
2. ท่านต้องการมีส่วนร่วมในการประชุมประชาคมตำบล	92 (24.53)	188 (50.13)	73 (19.47)	21 (5.60)	1 (0.27)	3.93	0.83	มาก	2
3. ท่านต้องการมีส่วนร่วมเสนอปัญหาและข้อมูลแก่เทศบาล	78 (20.80)	177 (47.20)	95 (25.33)	21 (5.60)	4 (1.07)	3.81	0.87	มาก	4
4. ท่านต้องการให้มีส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อนขององค์กรชุมชนและคณะกรรมการชุมชนที่ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยชุมชน และเพื่อชุมชน เช่น การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อที่อยู่อาศัย ฯลฯ	90 (24.00)	164 (43.73)	100 (26.67)	17 (4.53)	4 (1.07)	3.85	0.87	มาก	3
รวม						3.91	0.71	มาก	-

จากตารางที่ 10 พบว่า ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00, SD = 0.63$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุดมาเป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ท่านต้องการให้พัฒนา ปรับปรุง และขุดลอกคลองให้สะดวกต่อการสัญจร ($\bar{X} = 4.13, SD = 0.68$) รองลงมา คือ ท่านต้องการให้พัฒนา ปรับปรุง และบำรุงรักษาท่อระบายน้ำ ($\bar{X} = 4.02, SD = 0.87$) และท่านต้องการให้พัฒนา ปรับปรุง และบำรุงรักษาระบบจราจร และเส้นทางคมนาคมในเขตเทศบาลตำบลเสมีดให้มีสภาพที่ดี ($\bar{X} = 3.99, SD = 0.87$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
ด้านการพัฒนาสังคม

ด้านการพัฒนาสังคม	ระดับความต้องการ									
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	SD	ระดับแนวทาง	อันดับที่	
1. ท่านต้องการให้มีการสร้างชุมชนเทศบาลตำบลเสม็ดให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	91 (24.27)	198 (52.80)	65 (17.33)	16 (4.27)	5 (1.33)	3.94	0.84	มาก	2	
2. ท่านต้องการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมของชุมชน	92 (24.53)	195 (52.00)	75 (20.00)	8 (2.13)	5 (1.33)	3.96	0.81	มาก	1	
3. ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยสร้างคนให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนา	93 (24.80)	195 (52.00)	71 (18.93)	12 (3.20)	4 (1.07)	3.96	0.81	มาก	1	
รวม						3.96	0.67	มาก		

จากตารางที่ 11 พบว่า ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, $SD = 0.67$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุดมาเป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ท่านต้องการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรมของชุมชน และท่านต้องการให้มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยสร้างคนให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนา มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.96$, $SD = 0.81$) รองลงมา คือ ท่านต้องการให้มีการสร้างชุมชนเทศบาลตำบลเสม็ดให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.94$, $SD = 0.84$)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
ด้านการจัดระเบียบชุมชน

ด้านการจัดระเบียบชุมชน	ระดับความต้องการ									
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	SD	ระดับแนวทาง	อันดับที่	
1. ท่านต้องการให้มีการรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน เช่น การจัดเวรยามดูแลชุมชน	110 (29.33)	180 (48.00)	71 (18.93)	9 (2.40)	5 (1.33)	4.02	0.84	มาก	3	
2. ท่านต้องการให้เทศบาลจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพิ่มขึ้น เช่น ถังดับเพลิง รถบรรทุกน้ำ ช่วยดับเพลิง รถยนต์เคลื่อนที่เร็วพร้อมอุปกรณ์กู้ภัย ฯลฯ	107 (28.53)	181 (48.27)	78 (20.80)	7 (1.87)	2 (0.53)	4.02	0.79	มาก	4	
3. ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมและให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในการป้องกันอาชญากรรมและบรรเทาสาธารณภัย	111 (29.60)	192 (51.20)	66 (17.60)	6 (1.60)	0 (0.00)	4.09	0.73	มาก	2	
4. ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมและให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมและบรรเทาสาธารณภัย	106 (28.27)	205 (54.67)	64 (17.07)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.11	0.67	มาก	1	
5. ท่านต้องการให้มีการจัดทำแผนซักซ้อมป้องกันบรรเทาสาธารณภัย	95 (25.33)	200 (53.33)	69 (18.40)	9 (2.40)	2 (0.53)	4.01	0.76	มาก	5	
รวม						4.05	0.61	มาก		

จากตารางที่ 12 พบว่า ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการจัดระเบียบชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05, SD = 0.61$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุดมาเป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมและให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกัน อาชญากรรมและบรรเทาสาธารณภัย ($\bar{X} = 4.11, SD = 0.67$) รองลงมา คือ ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมและให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในการป้องกันอาชญากรรมและบรรเทาสาธารณภัย ($\bar{X} = 4.09, SD = 0.73$) และท่านต้องการให้มีการรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน เช่น การจัดเวรยามดูแลชุมชน ($\bar{X} = 4.02, SD = 0.84$)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต

ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต	ระดับความต้องการ									
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	SD	ระดับแนวทาง	อันดับที่	
1. ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพของประชาชน เช่น กิจกรรมเดินแอโรบิก ไทเก๊ก ฯลฯ	108 (28.80)	183 (48.80)	74 (19.73)	8 (2.13)	2 (0.53)	4.03	0.79	มาก	7	
2. ท่านต้องการให้มีการควบคุมป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่ออันตราย เช่น แจกหน้ากากอนามัยป้องกันโรค SARS ไขหวัดนก	126 (33.60)	179 (47.73)	56 (14.93)	11 (2.93)	3 (0.80)	4.10	0.82	มาก	4	
3. ท่านต้องการให้มีการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของประชาชน เช่น ตรวจสุขภาพ ทำฟัน ฯลฯ	125 (33.33)	168 (44.80)	68 (18.13)	9 (2.40)	5 (1.33)	4.06	0.85	มาก	6	
4. ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสงเคราะห์และสวัสดิการเด็กและเยาวชน เช่น จัดกิจกรรมค่าย จัดสื่อเสริมความรู้ผ่านละครหุ่น เป็นต้น	126 (33.60)	177 (47.20)	62 (16.53)	7 (1.87)	3 (0.80)	4.11	0.80	มาก	3	
5. ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพสตรีในการเข้าร่วมพัฒนาชุมชน เช่น การจัดตั้งกองทุนพัฒนาสตรี ฯลฯ	134 (35.73)	170 (45.33)	62 (16.53)	5 (1.33)	4 (1.07)	4.13	0.81	มาก	1	

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต	ระดับความต้องการ								
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	SD	ระดับแนวทาง	อันดับที่
6. ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสงเคราะห์และสวัสดิการคนชรา เช่น สถานสงเคราะห์คนชรา เงินสงเคราะห์จัดการศพ กองทุนผู้สูงอายุ ฯลฯ	126 (33.60)	172 (45.87)	65 (17.33)	5 (1.33)	7 (1.87)	4.08	0.85	มาก	5
7. ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสงเคราะห์และสวัสดิการคนพิการ เช่น เงินสงเคราะห์ครอบครัวคนพิการ เครื่องช่วยความพิการ จัดหางานให้ทำ ฯลฯ	105 (28.00)	219 (58.40)	46 (12.27)	5 (1.33)	0 (0.00)	4.13	0.66	มาก	2
รวม	4.09	0.62	มาก						

จากตารางที่ 13 พบว่า ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09, SD = 0.62$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพสตรี ในการเข้าร่วมพัฒนาชุมชน เช่น การจัดตั้งกองทุนพัฒนาสตรี ฯลฯ ($\bar{X} = 4.13, SD = 0.81$) รองลงมา คือ ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสงเคราะห์และสวัสดิการคนพิการ เช่น เงินสงเคราะห์ครอบครัวคนพิการ เครื่องช่วยความพิการ จัดหางานให้ทำ ฯลฯ ($\bar{X} = 4.13, SD = 0.66$) และท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสงเคราะห์และสวัสดิการเด็กและเยาวชน เช่น จัดกิจกรรมค่าย จัดสื่อเสริมความรู้ผ่านละครหุ่น เป็นต้น ($\bar{X} = 4.11, SD = 0.80$)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ด้านการพัฒนา ทางเศรษฐกิจ	ระดับความต้องการ					\bar{X}	SD	ระดับ แนวทาง	อันดับที่
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
1. ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมกับประชาชนในท้องถิ่น	99 (26.40)	203 (54.13)	66 (17.60)	7 (1.87)	0 (0.00)	4.05	0.72	มาก	2
2. ท่านต้องการให้มีการกระตุ้นให้เกิดการสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชน เช่น จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ฯลฯ	101 (26.93)	211 (56.27)	57 (15.20)	6 (1.60)	0 (0.00)	4.09	0.69	มาก	1
3. ท่านต้องการให้มีการรณรงค์ให้ประชาชนมีการประหยัดยั้งหลักความพอเพียง	108 (28.80)	185 (49.33)	65 (17.33)	14 (3.73)	3 (0.80)	4.02	0.83	มาก	3
	รวม					4.05	0.64	มาก	

จากตารางที่ 14 พบว่า ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05, SD = 0.64$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุดมาเป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ท่านต้องการให้มีการกระตุ้นให้เกิดการสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชน เช่น จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ฯลฯ ($\bar{X} = 4.09, SD = 0.69$) รองลงมา คือ ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมกับประชาชนในท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.05, SD = 0.72$) และ ท่านต้องการให้มีการรณรงค์ให้ประชาชนมีการประหยัดใช้หลักความพอเพียง ($\bar{X} = 4.02, SD = 0.83$)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
ด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

ด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	ระดับความต้องการ									
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	SD	ระดับแนวทาง	อันดับที่	
1. ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมในชุมชน เช่น งานวันสงกรานต์ วันลอยกระทง	100 (26.67)	211 (56.27)	53 (14.13)	8 (2.13)	3 (0.80)	4.06	0.75	มาก	3	
2. ท่านต้องการให้มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีพื้นบ้าน เช่น การละเล่นพื้นบ้าน ประเพณีก่อพระทรายวัดเสม็ด ฯลฯ	112 (29.87)	191 (50.93)	64 (17.07)	5 (1.33)	3 (0.80)	4.08	0.77	มาก	2	
3. ท่านต้องการให้มีการส่งเสริม สนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น กลุ่มเย็บผ้าบาติก ฯลฯ	100 (26.67)	209 (55.73)	59 (15.73)	4 (1.07)	3 (0.80)	4.06	0.73	มาก	4	
4. ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนากระบวนการทางการศึกษาในระบบ	120 (32.00)	190 (50.67)	59 (15.73)	2 (0.53)	4 (1.07)	4.12	0.76	มาก	1	
5. ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนากระบวนการทางการศึกษานอกระบบ	94 (25.07)	210 (56.00)	55 (14.67)	14 (3.73)	2 (0.53)	4.01	0.77	มาก	5	
รวม	4.07	0.59	มาก							

จากตารางที่ 15 พบว่า ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07, SD = 0.59$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนากระบวนการทางการศึกษาในระบบ ($\bar{X} = 4.12, SD = 0.76$) รองลงมา คือ ท่านต้องการให้มีการอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีพื้นบ้าน เช่น การละเล่นพื้นบ้าน ประเพณีก่อพระทรายวัดเสม็ด ฯลฯ ($\bar{X} = 4.08, SD = 0.77$) และท่านต้องการให้มีการส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมในชุมชน เช่น งานวันสงกรานต์, วันลอยกระทง ($\bar{X} = 4.06, SD = 0.75$)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระดับความต้องการ									
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	SD	ระดับแนวทาง	อันดับที่	
1. ท่านต้องการให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	87 (23.20)	212 (56.53)	69 (18.40)	3 (0.80)	4 (1.07)	4.00	0.74	มาก	3	
2. ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องมลภาวะและมลพิษต่าง ๆ	88 (23.47)	213 (56.80)	62 (16.53)	6 (1.60)	3 (0.80)	4.01	0.73	มาก	2	
3. ท่านต้องการให้มีการส่งเสริม รณรงค์ให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า เช่น การรีไซเคิลขยะมูลฝอย	88 (23.47)	213 (56.80)	62 (16.53)	5 (1.33)	7 (1.87)	3.99	0.79	มาก	4	
4. ท่านต้องการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสถานที่สาธารณะ	106 (28.27)	185 (49.33)	74 (19.73)	7 (1.87)	3 (0.80)	4.02	0.79	มาก	1	
รวม	4.01	0.63	มาก		รวม	4.01	0.63	มาก		

จากตารางที่ 16 พบว่า ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01, SD = 0.63$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ท่านต้องการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสถานที่สาธารณะ ($\bar{X} = 4.02, SD = 0.79$) รองลงมา คือ ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องมลภาวะ และมลพิษต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.01, SD = 0.73$) และท่านต้องการให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.00, SD = 0.74$)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาล ตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบความแตกต่าง ความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	\bar{X}	SD	t	Sig.
ชาย	173	3.94	0.62	-2.659	.008*
หญิง	202	4.10	0.48		

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการในการพัฒนา ชุมชน เขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ โดยใช้ค่าสถิติ t-test เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชน เขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขต เทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการในการพัฒนาชุมชน
เขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้

รายได้	\bar{X}	SD
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.81	0.63
5,001-10,000 บาท	3.97	0.59
10,001-15,000 บาท	3.94	0.52
15,001-20,000 บาท	4.19	0.41
20,001 บาทขึ้นไป	4.22	0.57

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ความต้องการในการพัฒนาชุมชน
เขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	7.97	4	1.99	6.93	.00*
ภายในกลุ่ม	106.26	370	.29		
รวม	114.23	374			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความต้องการในการพัฒนาชุมชน
เขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้

รายได้	\bar{x}	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,001- 10,000 บาท	10,001- 15,000 บาท	15,001- 20,000 บาท	20,001 บาท ขึ้นไป
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.81	-	-.16	-.13	-.38*	-.41*
5,001-10,000 บาท	3.97		-	.03	-.22*	-.25*
10,001-15,000 บาท	3.94			-	-.25*	-.27*
15,001-20,000 บาท	4.19				-	-.03
20,001 บาทขึ้นไป	4.22					-

จากตารางที่ 20 การทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน 6 คู่ คือ

คู่ที่ 1 ระหว่างรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทกับรายได้ 15,001-20,000 บาท โดยประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท

คู่ที่ 2 ระหว่างรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทกับรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป โดยประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป

คู่ที่ 3 ระหว่างรายได้ 5,001-10,000 บาทกับรายได้ 15,001-20,000 บาท โดยประชาชนที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท

คู่ที่ 4 ระหว่างรายได้ 5,001-10,000 บาทกับรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป โดยประชาชนที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป

คู่ที่ 5 ระหว่างรายได้ 10,001-15,000 บาทกับรายได้ 15,001-20,000 บาท โดยประชาชนที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาล

ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท

คู่ที่ 6 ระหว่างรายได้ 10,001-15,000 บาทกับรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป โดยประชาชนที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด

อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	SD
ต่ำกว่า 25 ปี	3.83	0.61
25-35 ปี	4.01	0.54
36-45 ปี	4.03	0.54
46-55 ปี	4.13	0.50
56 ปีขึ้นไป	4.54	0.54

ตารางที่ 22 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5.18	4	1.30	4.40	.002*
ภายในกลุ่ม	109.04	370	.30		
รวม	114.23	374			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน

มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
แตกต่างกัน

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาล
ตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	ต่ำกว่า 25 ปี	25-35 ปี	36-45 ปี	46-55 ปี	56 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 25 ปี	3.83	-	-.19*	-.21*	-.31*	-.71*
25-35 ปี	4.01		-	-.02	-.12	-.52*
36-45 ปี	4.03			-	-.10	-.50*
46-55 ปี	4.13				-	-.41
56 ปีขึ้นไป	4.54					-

จากตารางที่ 23 การทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD พบว่า ประชาชนที่มีอายุ
ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
แตกต่างกัน 6 คู่ คือ

คู่ที่ 1 ระหว่างอายุต่ำกว่า 25 ปีกับอายุ 25-35 ปี โดยประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี
มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
น้อยกว่าประชาชนที่มีอายุ 25-35 ปี

คู่ที่ 2 ระหว่างอายุต่ำกว่า 25 ปีกับอายุ 36-45 ปี โดยประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี
มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
น้อยกว่าประชาชนที่มีอายุ 36-45 ปี

คู่ที่ 3 ระหว่างอายุต่ำกว่า 25 ปีกับอายุ 46-55 ปี โดยประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี
มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
น้อยกว่าประชาชนที่มีอายุ 46-55 ปี

คู่ที่ 4 ระหว่างอายุต่ำกว่า 25 ปีกับอายุ 56 ปีขึ้นไป โดยประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี
มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
น้อยกว่าประชาชนที่มีอายุ 56 ปีขึ้นไป

คู่ที่ 5 ระหว่างอายุ 25-35 ปีกับอายุ 56 ปีขึ้นไป โดยประชาชนที่มีอายุ 25-35 ปี
มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

น้อยกว่าประชาชนที่มีอายุ 56 ปีขึ้นไป

คู่ที่ 6 ระหว่างอายุ 36-45 ปีกับอายุ 56 ปีขึ้นไป โดยประชาชนที่มีอายุ 36-45 ปี มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี น้อยกว่าประชาชนที่มีอายุ 56 ปีขึ้นไป

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	\bar{X}	SD
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 6	3.88	0.87
ประถมศึกษาปีที่ 6	3.84	0.78
มัธยมศึกษาปีที่ 3	3.89	0.58
มัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช.	4.03	0.60
ปวส./อนุปริญญา	4.02	0.54
ปริญญาตรี	4.12	0.44
สูงกว่าปริญญาตรี	4.14	0.58

ตารางที่ 25 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.63	6	.44	1.44	.197
ภายในกลุ่ม	111.60	368	.30		
รวม	114.23	374			

จากตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามการศึกษา

โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่	\bar{X}	SD
1-3 ปี	4.04	0.46
4-6 ปี	3.98	0.53
7-10 ปี	4.00	0.58
10 ปีขึ้นไป	4.33	0.55

ตารางที่ 27 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.32	4	1.11	3.696	.012*
ภายในกลุ่ม	110.91	371	.30		
รวม	114.23	374			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด

อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาล ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่	\bar{X}	1-3 ปี	4-6 ปี	7-10 ปี	10 ปีขึ้นไป
1-3 ปี	4.04	-	.05	.03	-.29*
4-6 ปี	3.98		-	-.02	-.35*
7-10 ปี	4.00			-	-.33*
10 ปีขึ้นไป	4.33				-

จากตารางที่ 28 การทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD พบว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน 3 คู่ คือ

คู่ที่ 1 ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 1-3 ปีกับระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 10 ปีขึ้นไป โดยประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 1-3 ปี มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี น้อยกว่าประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 10 ปีขึ้นไป

คู่ที่ 2 ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 4-6 ปีกับระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 10 ปีขึ้นไป โดยประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 4-6 ปี มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี น้อยกว่าประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 10 ปีขึ้นไป

คู่ที่ 3 ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 7-10 ปีกับระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 10 ปีขึ้นไป โดยประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 7-10 ปี มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี น้อยกว่าประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 10 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 29 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
2. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
3. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
4. ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
5. ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 30 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาชุมชนของ
ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ข้อเสนอแนะ	ค่าความถี่	อันดับ ที่
1. ควรป้องกันและจับกุมแหล่งยาเสพติด	20	1
2. ควรมีการจับกุมผู้ที่ขับรถผิดกฎจราจรอย่างเคร่งครัด	19	2
3. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารแผนงาน/ โครงการ ของเทศบาลตำบลเสม็ดให้ประชาชนได้รับทราบ	18	3
4. ควรเพิ่มสะพานในชุมชนให้เพียงพอ และอยู่ในสภาพดี	15	4
5. ควรปรับปรุงแหล่งกำจัดขยะในชุมชนให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น	13	5
6. ควรมีการควบคุมดูแลสุนัขจรจัด	12	6
7. ควรจัดบริการสาธารณะประโยชน์แก่ผู้สูงอายุและผู้เกษียณอายุ ให้ใช้บริการโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย	10	7
8. ควรมีการกำจัดขยะให้สม่ำเสมอ	9	8
9. ควรจัดให้มีถนนสำหรับรถจักรยาน	8	9
10. ควรจัดให้มีการอบรมด้านอาชีพเสริม	2	10

จากตารางที่ 30 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาชุมชนของ
ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนเสนอแนะ
ว่าควรป้องกันและจับกุมแหล่งยาเสพติด เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ควรมีการจับกุมผู้ที่ขับรถ
ผิดกฎจราจรอย่างเคร่งครัด ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารแผนงาน/ โครงการของ
เทศบาลตำบลเสม็ดให้ประชาชนได้รับทราบเป็นอันดับที่ 3 และควรจัดให้มีการอบรมด้านอาชีพเสริม
เป็นอันดับสุดท้าย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ รายได้ อายุ การศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด จำนวน 14,081 ครัวเรือน ผลการวิจัยสามารถสรุปและอภิปรายผลได้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด จำนวน 14,081 ครัวเรือน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จากการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Proportion Random Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยเรียงบ้านเลขที่ แจกแบบสอบถามตามลำดับ บ้านเลขที่ 1 หลังเว้นไป 10 หลัง

2. ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และ ด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

2.1 ด้านการเมืองการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมทางการบริหาร เช่น การร่วมจัดทำแผนชุมชน ติดตามผลการดำเนินงาน เสนอเทศบัญญัติ ฯลฯ รองลงมา คือ ต้องการมีส่วนร่วมในการประชุมประชาคมตำบล และต้องการให้มีส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อนขององค์กรชุมชนและคณะกรรมการชุมชน ที่ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยชุมชนและเพื่อชุมชน เช่น การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อที่อยู่อาศัย ฯลฯ

2.2 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ต้องการให้พัฒนาปรับปรุง และขุดลอกคลองให้สะดวกต่อการสัญจร รองลงมา คือ ต้องการให้พัฒนา ปรับปรุง และ

บำรุงรักษาที่ระบายน้ำ และต้องการให้พัฒนา ปรับปรุง และบำรุงรักษาระบบจราจร และเส้นทางคมนาคมในเขตเทศบาลตำบลเสมีดให้มีสภาพที่ดี

2.3 ด้านการพัฒนาสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ต้องการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมของชุมชน และท่านต้องการให้มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยสร้างคนให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนา มีค่าเท่ากัน รองลงมา คือ ต้องการให้มีการสร้างชุมชนเทศบาลตำบลเสมีดให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

2.4 ด้านการจัดระเบียบชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ต้องการให้มีการส่งเสริมและให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมและบรรเทาสาธารณภัย รองลงมา คือ ต้องการให้มีการส่งเสริมและให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในการป้องกันอาชญากรรมและบรรเทาสาธารณภัย และต้องการให้มีการรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน เช่น การจัดเวรยามดูแลชุมชน

2.5 ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพสตรีในการเข้าร่วมพัฒนาชุมชน เช่น การจัดตั้งกองทุนพัฒนาสตรี ฯลฯ รองลงมา คือ ต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสงเคราะห์และสวัสดิการคนพิการ เช่น เงินสงเคราะห์ครอบครัวคนพิการ เครื่องช่วยความพิการ จัดหางานให้ทำ ฯลฯ และต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสงเคราะห์และสวัสดิการเด็กและเยาวชน เช่น จัดกิจกรรมค่าย จัดสื่อเสริมความรู้ผ่านละครหุ่น เป็นต้น

2.6 ด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ต้องการให้มีการกระตุ้นให้เกิดการสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชน เช่น จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ฯลฯ รองลงมา คือ ต้องการให้มีการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมกับประชาชนในท้องถิ่น และต้องการให้มีการรณรงค์ให้ประชาชนมีการประหยัดยียดหลักความพอเพียง

2.7 ด้านการพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนากระบวนการทางการศึกษาในระบบ รองลงมา คือ ต้องการให้มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีพื้นบ้าน เช่น การละเล่นพื้นบ้าน ประเพณีก่อพระทรายวัดเสมีด ฯลฯ และต้องการให้มีการส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมในชุมชน เช่น งานวันสงกรานต์ วันลอยกระทง

2.8 ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ต้องการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสถานที่สาธารณะ รองลงมา คือ ต้องการให้มีการส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องมลภาวะและมลพิษต่าง ๆ และต้องการให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้

แก่ประชาชนเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. จากการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ผลการทดสอบ ประชาชนที่มีเพศ รายได้ อายุ การศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และทดสอบความแตกต่างด้วย LSD

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนเสนอแนะว่าควรป้องกันและจับกุมแหล่งยาเสพติดเป็นอันดับแรก เนื่องจากสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จัดได้ว่าอยู่ในขั้นวิกฤต โดยสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดได้ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างรวดเร็ว รองลงมา คือ ควรมีการจับกุมผู้ที่ขับรถผิดกฎจราจรอย่างเคร่งครัด เพื่อมุ่งป้องกันและลดจำนวนอุบัติเหตุ ลดความสูญเสียให้มากที่สุด เพื่อเป็นการป้องกันการฝ่าฝืนกระทำผิดให้เข้มงวดตรวจจับกุมดำเนินคดีขั้นสูงสุดตามมาตรการ และควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารแผนงาน/ โครงการของเทศบาลตำบลเสม็ด ให้ประชาชนได้รับทราบ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีประเด็นตามวัตถุประสงค์ที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากประชาชนต้องการขบวนการส่งเสริมความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น และปรับปรุงภาวะต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของท้องถิ่นต่าง ๆ ให้ดีขึ้น ทั้งนี้พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สอดคล้องกับงานวิจัยของฉัฐชัย บุตรสำราญ (2552, หน้า 59-60) ได้ศึกษาความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่า ระดับความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา ภายใต้งานหลักในการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล

กระเบื้องนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เช่นกัน ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ประชาชนต้องการให้ปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการทำการเกษตรและผลิตน้ำประปาที่สะอาด ต้องการให้ปรับปรุงถนนที่ใช้ในการสัญจรให้เป็นไปด้วยความสะดวก สบาย ปราศจากการเป็นหลุมเป็นบ่อ ต้องการให้ฝึกอบรมและส่งเสริมอาชีพหลังฤดูเก็บเกี่ยวพร้อมจัดหาตลาดรองรับผลผลิตและต้องการให้ติดตั้งระบบไฟฟ้าส่องสว่างตามถนน

1.1 ด้านการเมืองและการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมทางการบริหาร เช่น การร่วมจัดทำแผนชุมชน ติดตามผลการดำเนินงาน เสนอเทศบัญญัติ ฯลฯ ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนต้องการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนฐานราก ให้ชุมชนท้องถิ่นมีสิทธิ หน้าที่ และบทบาทในการจัดการทรัพยากรสาธารณะมากขึ้น ทำให้ท้องถิ่นเข้มแข็ง เกิดการประสานงานงบประมาณระหว่างองค์กรต่าง ๆ ทั้งในแนวราบกับท้องถิ่น/หน่วยงานอื่น ๆ และในแนวตั้งกับส่วนกลาง รองลงมา คือ ต้องการมีส่วนร่วมในการประชุมประชาคมตำบล และต้องการให้มีส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อนขององค์กรชุมชน และคณะกรรมการชุมชนที่ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยชุมชนและเพื่อชุมชน เช่น การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อที่อยู่อาศัย ฯลฯ สอดคล้องกับงานวิจัยของชไมพร วดีศิริศักดิ์ (2552, หน้า 85-86) ได้ศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อบทบาทตามนโยบายการพัฒนาของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผลการวิจัย พบว่า ระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทตามนโยบายการพัฒนาของเทศบาลตำบลท่าอุเทน โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารการจัดการ ด้านการพัฒนาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

1.2 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ต้องการให้พัฒนา ปรับปรุง และขุดลอกคลองให้สะดวกต่อการสัญจร ทั้งนี้เนื่องมาจากประชาชนในพื้นที่ประสบปัญหาอุทกภัยในช่วงฤดูฝน ประกอบกับน้ำทะเลหนุนสูง จึงมีความต้องการให้ปรับปรุงและขุดลอกคลอง อีกทั้งยังสามารถช่วยกำกับดูแลการก่อสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและเป็นการรักษาสภาพของร่องน้ำด้วย รองลงมา คือ ต้องการให้พัฒนา ปรับปรุง และบำรุงรักษาท่อระบายน้ำ และต้องการให้พัฒนา ปรับปรุง และบำรุงรักษาระบบจราจร และเส้นทางคมนาคมในเขตเทศบาลตำบลเสมีดีให้มีสภาพที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของนงนุช เครือศรี

(2552, หน้า 69-70) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการประชุมคนหมู่บ้าน ด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตำบลลาดบัว อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีความต้องการให้มีกระบวนการประชาคมในการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในระดับมาก โดยมีระบบการจัดการในชุมชน เพื่อมีการกำหนดโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ตรงกับ ความต้องการของประชาชน และมีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบที่เหมาะสม การกำหนด วัตถุประสงค์ เป้าหมายและแนวทางในการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานร่วมกัน และควรให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนาชุมชนและมีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ท้องถิ่นในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืน

1.3 ด้านการพัฒนาสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ต้องการส่งเสริมให้ ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมของชุมชน และทำนุต้องการ ให้มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยสร้างคนให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนา มีค่าเท่ากัน ทั้งนี้เนื่องมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในภูมิภาคและชนบทในกระบวนการ พัฒนา เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้พัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการปัญหาได้ด้วยตนเอง เพื่อประโยชน์ของตนเอง ครอบครัว และชุมชน ตลอดจนสามารถสนองต่อการกระจาย การพัฒนาได้อย่างเต็มที่และทั่วถึง รองลงมา คือ ต้องการให้มีการสร้างชุมชนเทศบาลตำบลเสริมดี ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐชัย บุตรสำราญ (2552, หน้า 59-60) ได้ศึกษาความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ระดับความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชน ในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา ภายใต้ภารกิจหลักใน การให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลกระเบื้องนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับ ความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ประชาชนต้องการให้ปรับปรุงแหล่งน้ำ เพื่อใช้ในการทำการเกษตรและผลิตน้ำประปาที่สะอาด ต้องการให้ปรับปรุงถนนที่ใช้ในการสัญจร ให้เป็นไปด้วยความสะดวกสบาย ปราศจากการเป็นหลุมเป็นบ่อ ต้องการให้ฝึกอบรมและส่งเสริม อาชีพหลังฤดูเก็บเกี่ยวพร้อมจัดหาตลาดรองรับผลผลิตและต้องการให้ติดตั้งระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ตามถนน

1.4 ด้านการจัดระเบียบชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ต้องการให้มีการส่งเสริม และให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งนี้เนื่องมาจาก

การสร้างเสริมความปลอดภัยที่ประกอบไปด้วยกระบวนการดำเนินงานที่เป็นลำดับขั้นตอน และอาศัยความร่วมมือของชุมชนเป็นพื้นฐาน ย่อมทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาและการจัดการเรื่องความปลอดภัยในชุมชนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตรงกับความต้องการของคนในชุมชนอย่างแท้จริง รองลงมา คือ ต้องการให้มีการส่งเสริมและให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในการป้องกันอาชญากรรมและบรรเทาสาธารณภัย และต้องการให้มีการรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน เช่น การจัดเวรยามดูแลชุมชนสอดคล้องกับงานวิจัยของวชิรพงศ์ ปานทรัพย์ (2554, หน้า 48-49) ได้ศึกษาสภาพการณ์และความต้องการพัฒนาพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนน่าอยู่ตำบลโพธิ์ใหญ่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ด้านสังคมมีความต้องการให้สมาชิกในชุมชนได้รับการบริการด้านสาธารณสุข และต้องการให้ประชาชนมีความรู้ในการป้องกันอาชญากรรมและสาธารณสุข

1.5 ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพสตรีในการเข้าร่วมพัฒนาชุมชน เช่น การจัดตั้งกองทุนพัฒนาสตรี ฯลฯ ทั้งนี้เนื่องมาจาก ประชาชนในพื้นที่ต้องการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตของครอบครัวและชุมชน ตลอดจนต้องการแสดงบทบาทของสตรีให้มีส่วนร่วมในการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชน โดยให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงานพัฒนาของชุมชนในทุกด้านมากขึ้น รองลงมา คือ ต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสงเคราะห์และสวัสดิการคนพิการ เช่น เงินสงเคราะห์ครอบครัวคนพิการ เครื่องช่วยความพิการ จัดหางานให้ทำ ฯลฯ และต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสงเคราะห์และสวัสดิการเด็กและเยาวชน เช่น จัดกิจกรรมค่าย จัดสื่อเสริมความรู้ผ่านละครหุ่น เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลียว เกษจันทร์ทิวา (2553, หน้า 62-63) ได้ศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเทศบาลตำบลภาษี อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษา พบว่า

- 1) ประชาชนเห็นด้วยว่าเทศบาลตำบลภาษีมีสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ ด้านสิ่งแวดล้อม รองลงมา คือ ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านเศรษฐกิจ
- 2) ประชาชนมีความคาดหวังว่าเทศบาลตำบลภาษีมีการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับ คือ ด้านสังคม รองลงมา คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- 3) สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสูงกว่าสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

1.6 ด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ต้องการให้มีการกระตุ้นให้เกิดการสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชน เช่น จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ฯลฯ ทั้งนี้เนื่องจาก ประชาชนในพื้นที่มีความต้องการแก้ไขปัญหาขาดแคลนเงินทุน และปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพด้วยตนเอง โดยการเก็บสะสมเงินทุนที่เหลือจากการใช้จ่ายมาฝากไว้กับกลุ่มเป็นประจำและสม่ำเสมอเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น บนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเอง การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รองลงมา คือ ต้องการให้มีการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมกับประชาชนในท้องถิ่น และต้องการให้มีการรณรงค์ให้ประชาชนมีการประหยัดยียดหลักความพอเพียงสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริวรรณ ผอบแก้ว (2553, หน้า 78-79) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของกลุ่มสตรีชนบทในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของตำบลยางราก อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษา พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของกลุ่มสตรีชนบทในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของตำบลยางราก อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดจนถึงค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการสำรวจปัญหา ด้านการวางแผน และด้านการประเมินผล 2) การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มสตรีชนบทในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของตำบลยางราก อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี จำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประเภทของกลุ่มในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การสำรวจปัญหา การวางแผน การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาด้านอายุ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.7 ด้านการพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนากระบวนการทางการศึกษาในระบบ ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนในชุมชนต้องการพัฒนาลูกหลานให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยการพัฒนาระยะและกระบวนการเรียนรู้ให้ไปอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ ต้องการให้มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีพื้นบ้าน เช่น การละเล่นพื้นบ้าน ประเพณีก่อพระทรายวัดเสม็ด ฯลฯ และต้องการให้มีการส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมในชุมชน เช่น งานวันสงกรานต์ วันลอยกระทงสอดคล้องกับงานวิจัยของเนรมิต สายสุต (2550, หน้า 51-52) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ผลการศึกษา พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วม โดยได้เสนอความต้องการในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการและการบริการประชาชน ด้านการจัดระเบียบชุมชนสังคมและ
การรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผนลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว
ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้าน โครงสร้าง
พื้นฐาน

1.8 ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก
ได้แก่ ต้องการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสถานที่สาธารณะ ทั้งนี้เนื่องจาก ประชาชนได้รับข้อมูล
ข่าวสารเกี่ยวกับผลกระทบทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นกับท้องถิ่น
ตามสถานการณ์ปัจจุบันที่เกิดภัยพิบัติต่าง ๆ จึงเกิดความตระหนักและต้องการอนุรักษ์ ฟื้นฟู
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการบริหารจัดการ
รองลงมา คือ ต้องการให้มีการส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องมลภาวะและมลพิษต่าง ๆ และต้องการ
ให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวัฒน์ เอื้อประเสริฐ (2549, หน้า 51) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทการพัฒนา
ชุมชนขององค์กรธุรกิจและองค์กรการกุศลในจังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษา พบว่า คณะกรรมการ
องค์กรธุรกิจและองค์กรการกุศลมีบทบาทที่คาดหวังการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ใน
ระดับมาก ได้แก่ จัดกิจกรรมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวันพ่อแห่งชาติ และสร้างศาลาพักผ่อน
บริเวณแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชน
ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า

2.1 ประชาชนเพศหญิง มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด
อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างไปจากประชาชนเพศชาย ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด
ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้หญิงจะมีการแสดงออกทางด้านความต้องการในการพัฒนาชุมชน และ
ให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน และการแสดงความคิดเห็นหรือการปรึกษาหารือ
ในประเด็นต่าง ๆ เพื่อการวางแผนพัฒนาชุมชนของตนเอง

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริวรรณ ผอบแก้ว (2553, หน้า 78-79)
ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของกลุ่มสตรีชนบทในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของตำบลยางราก
อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วม
ของกลุ่มสตรีชนบทในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของตำบลยางราก อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี
และ 2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มสตรีชนบทแต่ละกลุ่มในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

ของตำบลยางราก อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี จำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประเภทของกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ จำนวน 280 คน ได้มาจากกลุ่มสตรีชนบท ตำบลยางราก อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี ดังนี้ กลุ่มแม่บ้านเกษตร ตำบลยางราก กลุ่มสตรีอาสาพัฒนาตำบลยางราก และกลุ่มออมทรัพย์แม่บ้านตำบลยางราก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 สอบถามระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มสตรีชนบทในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของ ตำบลยางราก อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี ได้แก่ ด้านการสำรวจปัญหา ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป คำนวณความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว และทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ โดยใช้วิธีฟิชเชอร์ ผลการวิจัยคั้งนี้ สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของกลุ่มสตรีชนบท ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของตำบลยางราก อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดจนถึงค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการสำรวจปัญหา ด้านการวางแผน และ ด้านการประเมินผล

2.2 ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีดที่มีรายได้ต่างกัน มีความต้องการ ในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากประชาชนที่มีรายได้สูง ฐานะดี มีความมั่นคงในหน้าที่การงานแล้ว จึงมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนในระดับที่มากเช่นกันด้วย

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยยุทธ ปีทมาพรพรรณ (2551, หน้า 56-60) ได้ศึกษาความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นเมืองน่าอยู่: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลธาตุทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นเมืองน่าอยู่: กรณีศึกษาเทศบาล ตำบลธาตุทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการของประชาชน ในการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นเมืองน่าอยู่: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลธาตุทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัว ต่อเดือน และการเป็นสมาชิกกลุ่ม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบล ธาตุทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน ผลการศึกษา พบว่า ความต้องการของ ประชาชนในการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นเมืองน่าอยู่: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลธาตุทอง

อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านกายภาพ (สาธารณูปโภค) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารจัดการ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ของความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นเมืองน่าอยู่: กรณีศึกษา เทศบาลตำบลธาตุทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน และการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ต่างกัน มีความต้องการในการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นเมืองน่าอยู่: กรณีศึกษาเทศบาลตำบล ธาตุทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ดที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนา ชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ประชาชนที่อายุ 56 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นช่วงวัยเกษียณอายุและมีประสบการณ์ความรู้ต่าง ๆ ที่เป็น ประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาชุมชน ต้องการให้ชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น จึงมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนมากกว่าในกลุ่มอายุอื่น ๆ

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของประสิทธิ์ สุทธนะ (2553, หน้า 59-61) ได้ศึกษาประสิทธิผลของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง อำเภอสันป่าตอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของเจ้าหน้าที่และระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง 2) ศึกษาประสิทธิผล ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง 3) เป็นข้อมูลสำหรับ เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิผลของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น นำไปกำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านความสำเร็จของการจัดทำแผน ไปสู่ การปฏิบัติครบถ้วนสมบูรณ์ในระดับมาก ความพึงพอใจ ของประชาชนต่อ โครงการที่จะดำเนินตามแผนพัฒนาท้องถิ่นสามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนอง ความต้องการของประชาชน รวมทั้งการจัดทำงบประมาณให้สอดคล้องตามโครงการและแผนงาน มีประสิทธิภาพในระดับมาก

2.4 ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ดที่มีการศึกษาต่างกัน มีความต้องการ ในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนที่มีการศึกษาไม่ว่าระดับใดก็มีความต้องการในการพัฒนาชุมชน เหมือน ๆ กัน

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา คงเหมือนเพชร (2551, หน้า 104-105) ได้ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการของเทศบาลเมืองปัตตานี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการของเทศบาลเมืองปัตตานี 7 ด้าน คือ ด้านทะเบียนราษฎร ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านสาธารณสุขปโลก ด้านสวนสาธารณะ ด้านความสะอาด ด้านการศึกษา และด้านการประปา 2) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการของเทศบาลเมืองปัตตานีตามตัวแปร เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา และตำบลที่อยู่อาศัย 3) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริการของเทศบาลเมืองปัตตานี ทั้ง 7 ด้าน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี จำนวน 390 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการของเทศบาลเมืองปัตตานีทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการของเทศบาลเมืองปัตตานีทั้ง 7 ด้าน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ รายได้ และเขตตำบลที่อาศัย แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริการของเทศบาล โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีเพศ แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อด้านสวนสาธารณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และประชาชนที่มีอายุ แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อด้านความสะอาด และด้านการประปา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และประชาชนที่มีรายได้ แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อด้านการศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ประชาชนที่อาศัยอยู่ ตำบลสะบารัง ตำบลอานาะรู ตำบลจะบังติกอ มีความพึงพอใจต่อด้านทะเบียนราษฎรและด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริการของเทศบาลโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และความพึงพอใจต่อด้านสวนสาธารณะ และด้านการประปา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีดที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 10 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในชุมชนมาเป็นระยะเวลานาน และพึงพาการพัฒนาในด้านโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ของชุมชน เพื่อการดำรงชีวิตอยู่อาศัย จึงเห็นความสำคัญของการพัฒนาชุมชนมากกว่าประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 1-10 ปี

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของนนุช เครือศรี (2552, หน้า 69-70) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการประชาคมหมู่บ้านด้านพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานตำบลลาดบัวขาว อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา กระบวนการประชาคมในการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน และบทบาทของประชาชนในกระบวนการ ประชาคม พื้นที่ตำบลลาดบัวขาว อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชน มีความต้องการให้มีกระบวนการประชาคมในการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในระดับมาก โดยมีระบบการจัดการในชุมชน เพื่อมีการกำหนดโครงการด้าน โครงสร้างพื้นฐานให้ตรงกับ ความต้องการของประชาชน และมีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบที่เหมาะสม การกำหนด วิสัยทัศน์ เป้าหมายและแนวทางในการพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐานร่วมกัน และควรให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนาชุมชนและมีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาในรายละเอียดของข้อมูล และสรุปผลการศึกษาไว้ เป็นส่วน ๆ และมีข้อเสนอแนะจากงานวิจัยที่จะเสนอเพื่อเป็นประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ดำเนินการผลักดันการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลเสม็ด ให้เป็นไปตามภาพรวมความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แต่ละด้านตามลำดับความต้องการของประชาชน จากผลการศึกษา เกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ซึ่งจากการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนสามลำดับแรก ดังนี้

- 1.1 ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต
- 1.2 ด้านการพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม
- 1.3 ด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

2. กำหนดแผนงาน แนวทาง เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีให้ประชาชนได้เห็นถึงความสำคัญ ของการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในแต่ละด้านของการดำเนินงานพัฒนาชุมชน

ข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติ

1. เทศบาลควรส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพสตรีในการเข้าร่วมพัฒนาชุมชนให้มากขึ้น โดยจัดตั้งกองทุนพัฒนาสตรีในการประกอบอาชีพเสริมปรับปรุงเทคนิคในการฝึกอบรมความรู้ และทักษะจนเกิดการพัฒนาที่มุ่งเน้นการนำเอาภูมิปัญญาดั้งเดิมของท้องถิ่นมาพัฒนาเพื่อให้ชุมชนเกิดความมั่นคง และควรกำหนดวัตถุประสงค์ของงานให้ชัดเจน คือ การสร้างรายได้เสริมให้กับสมาชิกกลุ่ม ทั้งนี้การดำเนินงานของกลุ่มได้เปิดโอกาสให้สมาชิกของกลุ่มมีส่วนร่วมการดำเนินงานในการสำรวจปัญหา วางแผน การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล ทำให้สมาชิกมีความไว้วางใจในกลุ่มของตนเห็นได้จากการยอมรับมติของกลุ่ม ความสามัคคีของกลุ่ม การรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม อันเป็นเครื่องชี้วัดถึงการพัฒนาของกลุ่มสตรียิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการจรจร และปัญหาอื่น ๆ

2. จากการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะว่าต้องการป้องกันและจับกุมยาเสพติดเป็นอันดับแรก ๆ ดังนั้น เทศบาลควรเข้มงวดในการจัดตั้งเวรยามควบคุมไม่ให้ยาเสพติดแพร่ระบาดมากขึ้นในการปราบปรามยาเสพติด โดยประสานกับตำรวจในพื้นที่ และตำรวจอาสาและผู้นำชุมชนในการปราบปรามยาเสพติดมากขึ้น

3. เทศบาลควรส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนากระบวนการทางการศึกษาในระบบ โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษาการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน ซึ่งการศึกษาในระบบของไทยประกอบไปด้วย การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาในขั้นอุดมศึกษา โดยจัดทำหลักสูตรเป็นตัวกำหนดเนื้อหาสาระ หลักสูตรในหลักสูตรกลางแต่ละระดับขณะเดียวกันก็เปิด โอกาสให้สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถจัดเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับท้องถิ่น ได้ด้วย โดยมีเนื้อหาสาระที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ทั้งนี้ต้องทบทวนเนื้อหาสาระ เพื่อปรับแก้ไขให้ถูกต้องทันสมัย และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน รวมถึงให้ความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน เช่น กฎจราจร และความรู้ในการขับขี่ปลอดภัย

4. เทศบาลควรมีการกระตุ้นให้เกิดการสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชน และควรจะมีการประชาสัมพันธ์ถึงวิธีการทำงานของกลุ่มออมทรัพย์ให้เข้าใจง่าย ต้องหาทางเพิ่มการลงทุนในช่องทางอื่น ๆ เพื่อเป็นการวางเงินกู้ให้กับสมาชิกในกลุ่ม และยังสามารถนำไปปันผลให้กับสมาชิก และจัดทำระบบบัญชีให้เป็นมาตรฐานเพื่อรองรับกับวงเงินที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นในอนาคต อีกทั้งยังง่ายต่อการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ได้อีกด้วย

5. เทศบาลควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารแผนงาน/โครงการของเทศบาล ตำบลเสมีดีให้ประชาชนได้รับทราบ ทุกช่องทางสื่อประชาสัมพันธ์ รวมถึงต้องมีการติดประกาศ ที่บอร์ดประชาสัมพันธ์ในที่สาธารณะ แจกเวียนหนังสือส่งจดหมายถึงบ้าน และประกาศเสียงตามสายเพื่อให้ประชาชนรับทราบการทำงาน นโยบาย และแนวทางปฏิบัติของเทศบาล อย่างชัดเจน เพื่อประชาชนได้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาชุมชน โดยเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการคิดและตัดสินใจร่วมกัน

6. จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการจับกุมผู้ที่ขับรถ ผิดกฎจราจรอย่างเคร่งครัด ดังนั้น เทศบาลควรประสานกับตำรวจในพื้นที่และตำรวจอาสา แจกเตือน รณรงค์ให้ประชาชนทราบทั้งส่วนราชการและโรงเรียน และการจับกุมให้ถูกกฎจราจร ก่อนที่จะมีการจับจริงจัง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาองค์ประกอบท้องถิ่นรูปแบบอื่น เปรียบเทียบผลการศึกษาที่ได้รับว่าเป็นอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายให้มีความทันสมัย และตรงกับสภาพการณ์
2. ปัจจุบัน ศึกษาถึงการนำหลักธรรมาภิบาลในด้านของกระบวนการมีส่วนร่วม จากภาคประชาชนในเชิงลึก ด้วยการสังเกต (Observe) ในกระบวนการมีส่วนร่วมจากทางองค์กรปกครองท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมว่าภาคประชาชน มีระดับการมีส่วนร่วมที่แท้จริงอยู่ในระดับใด มากน้อยเพียงใด ซึ่งการมีส่วนร่วมในการบริหารงานนั้น ในอนาคตจะมีอิทธิพลอย่างสูงในการบริหารงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
3. ศึกษาถึงแนวทางการกำหนดนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/ กลยุทธ์ในการส่งเสริมให้บุคลากรขององค์กรปกครองท้องถิ่นให้มีจิตสำนึกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งการวางแผนโครงสร้างของนโยบายที่นำไปสู่ความต้องการในการพัฒนาชุมชนอย่างแท้จริง และตรงตามความต้องการของชุมชน

บรรณานุกรม

- กรมการพัฒนาชุมชน. (2548). *เอกสารแนวคิด แนวทาง และกรณีตัวอย่างการดำเนินงาน ศูนย์ประสานงานเครือข่ายองค์กรชุมชน*. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2548). *คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น.
- กรัณย์พล จิรารัตน์วัฒนา. (2554). *บทบาทในการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการพัฒนา ชุมชนในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จินตนา คงเหมือนเพชร. (2551). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการของเทศบาล เมืองปัตตานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เฉลียว เกษจันทร์ทิวา. (2553). *ความคาดหวังของประชาชนต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของ เทศบาลตำบลภาชี อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, โครงการบัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ชไมพร วดีศิริศักดิ์. (2552). *ความคาดหวังและความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อบทบาทตาม นโยบายการพัฒนาของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชัยยุทธ ปัทมาพรพรรณ. (2551). *ความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นเมืองน่าอยู่: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลธาตุทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารงานท้องถิ่น, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัยวัฒน์ เอื้อประเสริฐ. (2549). *บทบาทการพัฒนาชุมชนขององค์กรธุรกิจและองค์กรการกุศล ในจังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการวิจัยและพัฒนา ท้องถิ่น, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). *การปกครองส่วนท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: ส่วนท้องถิ่น.
- ณัฐชัย บุตรสำราญ. (2552). *ความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา*. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ทงศักดิ์ คุ้มไชน้ำ. (2548). *หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท*. ขอนแก่น: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทยากร รุจนวรางกูร. (2551). *กลยุทธ์การมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาชุมชนของผู้นำชุมชนตำบลแม่ปะ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เทศบาลตำบลเสม็ด. (2554). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา พ.ศ. 2554-2558 ของเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี*. ชลบุรี: เทศบาลตำบลเสม็ด.
- _____. (2556). *ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กร*. วันที่ค้นข้อมูล 1 กรกฎาคม 2556, เข้าถึงได้จาก <http://www.samedcity.go.th>
- นงนุช เครือศรี. (2552). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการระดมทุนหมู่บ้านด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการเมืองและการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นพรัตน์ คล่องสารา. (2551). *กระบวนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอยุธยาตุตถ์กว่า เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, โครงการบัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- นิรันดร์ งามวุฒิเวศย์. (2550). *แนวคิดแนวทางการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: ไร่ไทยเพรส.
- เนรมิต สายสุด. (2550). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประสิทธิ์ สุทธนะ. (2553). *ประสิทธิผลของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง อำเภอสันป่าตอง*. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ประสิทธิ์ หินอ่อน น. (2550). *ยุทธศาสตร์การจัดทำแผนพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าไม้ จังหวัดกาญจนบุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ปาจริย์ สังข์วงษา. (2554). *การบริหารการพัฒนาที่มีผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่บริเวณภาคกลาง*. คุษณินิพนธ์ปรัชญาคุษณินิพนธ์, สาขาการบริหารการพัฒนาการพัฒนาศาสตร์พยาบาลมนุษย, โครงการคุษณินิพนธ์การพัฒนาการบริหาร, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- พชรธรรม พันธุ์แดง. (2551). *แนวทางการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางนมโค อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- พัฒน์ บุญยรัตพันธุ์. (2549). *การสร้างพลังชุมชน โดยขบวนการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: เลิฟและลิฟเพรส.
- มยุรี วัฒแก้ว. (2549). *เอกสารคำสอนรายวิชาการบริหารงานพัฒนาชุมชน*. เพชรบุรี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- มานพ อุบลทิพย์. (2549). *การรับรู้และความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ อำเภอนนทบุรี จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุจิพัชญ์ บุญเรืองชนศักดิ์. (2552). *ระบบการควบคุมภายในของการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน*. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วชิรพงศ์ ปานทรัพย์. (2554). *สภาพการณ์และความต้องการพัฒนาพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนน่าอยู่ตำบลโพธิ์ใหญ่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี*. รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิจิต อู่อ้น. (2548). *การวิจัยธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.
- สนธยา พลศรี. (2547). *ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2548). *ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สิริวรรณ ผอบแก้ว. (2553). *การมีส่วนร่วมของกลุ่มสตรีชนบทในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของตำบลยางราก อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการทั่วไป, คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of Psychological Testing* (3rd ed.). New York: Harper & Collins.

Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด
อำเภอเมืองชลบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุดข้อมูลที่ได้อาจถือเป็นความลับเนื่องจากนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี และผลการวิจัยจะเสนอในภาพรวมซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดผลเสียใดๆ แก่ผู้ตอบทั้งสิ้น

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้
จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ต่ำกว่า 5,000 บาท

15,001-20,000 บาท

5,001-10,000 บาท

20,001 บาทขึ้นไป

10,001-15,000 บาท

3. อายุ

ต่ำกว่า 25 ปี

46-55 ปี

25-35 ปี

56 ปีขึ้นไป

36-45 ปี

4. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 6

ปวส./ อนุปริญญา

ประถมศึกษาปีที่ 6

ปริญญาตรี

มัธยมศึกษาปีที่ 3

สูงกว่าปริญญาตรี

มัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช.

5. ระยะเวลาที่ท่านอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลแห่งนี้

1-3 ปี

7-10 ปี

4-6 ปี

10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด
อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง ท่านมีระดับความต้องการในการพัฒนาชุมชนในแต่ละด้านมากน้อยเพียงใด โดยการทำ
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงช่องเดียว

ข้อ ที่	ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด	ระดับความต้องการ				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1	ด้านการเมืองการบริหาร ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการ มีส่วนร่วมทางการบริหาร เช่น การร่วมจัดทำแผน ชุมชน ติดตามผลการดำเนินงาน เสนอเทศบัญญัติ ฯลฯ					
2	ท่านต้องการมีส่วนร่วมในการประชุมประชาคมตำบล					
3	ท่านต้องการมีส่วนร่วมเสนอปัญหาและข้อมูล แก่เทศบาล					
4	ท่านต้องการให้มีส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อน ขององค์กรชุมชนและคณะกรรมการชุมชนที่ดำเนิน กิจกรรมต่าง ๆ โดยชุมชนและเพื่อชุมชน เช่น การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อที่อยู่อาศัย ฯลฯ					
5	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ท่านต้องการให้พัฒนา ปรับปรุง และบำรุงรักษาระบบ จราจร และเส้นทางคมนาคมในเขตเทศบาล ตำบลเสม็ดให้มีสภาพที่ดี					
6	ท่านต้องการให้พัฒนา ปรับปรุง และบำรุงรักษา ท่อระบายน้ำ					
7	ท่านต้องการให้พัฒนา ปรับปรุง และขุดลอกคลอง ให้สะดวกต่อการสัญจร					

ข้อ ที่	ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสมีด	ระดับความต้องการ				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
8	ท่านต้องการให้ขยายเขตบริการไฟฟ้าสาธารณะให้ทั่วถึง					
9	ท่านต้องการให้มีการจัดทำผังเมืองรวม และผังเมืองเฉพาะ					
10	ด้านการพัฒนาสังคม ท่านต้องการให้มีการสร้างชุมชนเทศบาลตำบลเสมีดให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้					
11	ท่านต้องการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมของชุมชน					
12	ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยสร้างคนให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนา					
13	ด้านการจัดระเบียบชุมชน ท่านต้องการให้มีการรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน เช่น การจัดเวรยามดูแลชุมชน					
14	ท่านต้องการให้เทศบาลจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพิ่มขึ้น เช่น ถังดับเพลิง รถบรรทุกน้ำช่วยดับเพลิง รถยนต์เคลื่อนที่เร็วพร้อมอุปกรณ์กู้ภัย ฯลฯ					
15	ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมและให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในการป้องกันอาชญากรรมและบรรเทาสาธารณภัย					
16	ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมและให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมและบรรเทาสาธารณภัย					
17	ท่านต้องการให้มีการจัดทำแผนซักซ้อมป้องกันบรรเทาสาธารณภัย					

ข้อ ที่	ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด	ระดับความต้องการ				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
18	ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมการดำเนินกิจกรรม สร้างเสริมสุขภาพของประชาชน เช่น กิจกรรม เดินแอโรบิก ไทเก๊ก ฯลฯ					
19	ท่านต้องการให้มีการควบคุมป้องกันการแพร่ระบาดของ โรคติดต่ออันตราย เช่น แจกหน้ากากอนามัย ป้องกันโรค SARS ไข้หวัดนก					
20	ท่านต้องการให้มีการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของ ประชาชน เช่น ตรวจสอบสภาพ ทำฟัน ฯลฯ					
21	ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรม สงเคราะห์และสวัสดิการเด็กและเยาวชน เช่น จัดกิจกรรมค่าย จัดสื่อเสริมความรู้ผ่านละครหุ่น เป็นต้น					
22	ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนา ศักยภาพสตรีในการเข้าร่วมพัฒนาชุมชน เช่น การจัดตั้งกองทุนพัฒนาสตรี ฯลฯ					
23	ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรม สงเคราะห์และสวัสดิการคนชรา เช่น สถานสงเคราะห์ คนชรา เงินสงเคราะห์จัดการศพ กองทุนผู้สูงอายุ ฯลฯ					
24	ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรม สงเคราะห์และสวัสดิการคนพิการ เช่น เงินสงเคราะห์ ครอบครัวคนพิการ เครื่องช่วยความพิการ จัดหางาน ให้ทำ ฯลฯ					

ข้อ ที่	ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสมี็ด	ระดับความต้องการ				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
25	ด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ที่เหมาะสมกับประชาชนในท้องถิ่น					
26	ท่านต้องการให้มีการกระตุ้นให้เกิดการสร้างระบบ เศรษฐกิจชุมชน เช่น จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ฯลฯ					
27	ท่านต้องการให้มีการรณรงค์ให้ประชาชน มีการประหยัดยึดหลักความพอเพียง					
28	ด้านการพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรม ในชุมชน เช่น งานวันสงกรานต์ วันลอยกระทง					
29	ท่านต้องการให้มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี พื้นบ้าน เช่น การละเล่นพื้นบ้าน ประเพณีก่อพระทราย วัดเสมี็ด ฯลฯ					
30	ท่านต้องการให้มีการส่งเสริม สนับสนุนภูมิปัญญา ท้องถิ่น เช่น กลุ่มเย็บผ้าบาติก ฯลฯ					
31	ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนา กระบวนการทางการศึกษาในระบบ					
32	ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนา กระบวนการทางการศึกษานอกระบบ					
33	ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ท่านต้องการให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม					
34	ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับ เรื่องมลภาวะและมลพิษต่าง ๆ					

ข้อ ที่	ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสมีด	ระดับความต้องการ				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
35	ท่านต้องการให้มีการส่งเสริม รมรงค์ให้มีการใช้ ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า เช่น การรีไซเคิล ขยะมูลฝอย					
36	ท่านต้องการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสถานที่ สาธารณะ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....